

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΟΜ(94) 207 τελικό

Βρυξέλλες, 03.06.1994

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΜΜΕ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ**

ΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΤΟ ΛΕΥΚΟ ΒΙΒΑΙΟ	1
ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ;	3
ΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	5

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΕΝΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

I. ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Μια δέσμη κοινοτικών μέτρων υπέρ των ΜΜΕ υπάρχει ήδη στο πλαίσιο των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών.	9
2. Η ώθηση που δόθηκε, κατά τους τελευταίους 18 μήνες, από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα καθιστά δυνατή τη μετάβαση από την πρώτη στη δεύτερη γενιά πολιτικής υπέρ των επιχειρήσεων.	10
3. Αυτή η δυναμική πολιτική δέσμευση εφαρμόστηκε ήδη με διάφορα συγκεκριμένα μέτρα.	11

II. ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

A. ΟΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	14
1. ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	14
2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	16
B. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	20
1. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	21
1.1. Συνεκτίμηση των αναγκών των επιχειρήσεων κατά την κατάρτιση της κοινοτικής νομοθεσίας	21
1.2. Βελτίωση των όρων μεταβίβασης των επιχειρήσεων	22
1.3. Βελτίωση του φορολογικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ	23
1.4. Βελτίωση των προθεσμιών πληρωμής μεταξύ επιχειρήσεων	25
1.5. Διευκόλυνση της θέσπισης συστήματος εννοϊκού για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης στις τοπικές υπηρεσίες	27
2. ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	27
2.1. Βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και την πίστωση	29
2.2. Υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων	30
2.3. Υποστήριξη για τη βελτίωση της ποιότητας της διοίκησης των επιχειρήσεων	33
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	35

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΟΣ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΜΜΕ**

ΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΤΟ ΛΕΥΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

1. Η τριπλή προβληματική της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης βρίσκεται στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Λευκό Βιβλίο θέσπισε το στρατηγικό πλαίσιο για την ανάληψη ενός συνόλου τόσο βραχυπρόθεσμων όσο και μακροπρόθεσμων δράσεων με στόχο την επίτευξη των εν λόγω προτεραιοτήτων. Υπάρχει σήμερα ομοφωνία ως προς το σημαντικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην πραγματοποίηση των στόχων αυτών.
2. Η τρίτη έκθεση "Επιχειρήσεις στην Ευρώπη" αποκαλύπτει ότι 92,4% των κοινοτικών επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα, ενώ 7,9% απασχολούν μεταξύ 10 και 499. Οι επιχειρήσεις με περισσότερους από 500 υπαλλήλους αντιπροσωπεύουν μόνο το 0,1% του συνόλου. Η κατηγορία των μικροεπιχειρήσεων (0 έως 9 υπαλλήλοι) συνεισφέρει στην απασχόληση πολύ πιο σημαντικά απ' ό,τι οι μεγάλες επιχειρήσεις (33,3% έναντι 24,7%), ενώ οι ΜΜΕ με 10 έως 499 υπαλλήλους απασχολούν το 42% του εργατικού δυναμικού.
3. *Πολλά επιχειρήματα ενισχύουν την πεποίθηση ότι το κύριο δυναμικό απασχόλησης κατά τη δεκαετία του 1990 βρίσκεται στις ΜΜΕ:*
 - από την έκθεση του παρατηρητηρίου των ΜΜΕ προκύπτει ότι η ανάπτυξη της απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις μικροεπιχειρήσεις και τις μικρές επιχειρήσεις.
 - ο τομέας των υπηρεσιών, όπου επικρατούν οι ΜΜΕ, δημιούργησε πολλές θέσεις απασχόλησης κατά τα τελευταία έτη· εξάλλου, αναγνωρίζεται γενικά ως τομέας όπου υπάρχει ακόμη ένα δυναμικό απασχόλησης, για παράδειγμα, όσον αφορά τις υπηρεσίες σε ιδιώτες ή τον τουρισμό.
 - οι δραστηριότητες που είναι λιγότερο ευαίσθητες στο διεθνή ανταγωνισμό ασκούνται συχνά από μικρές επιχειρήσεις που συνδέονται έντονα με το τοπικό περιβάλλον· αυτό ισχύει ιδιαίτερα για πολλές δραστηριότητες βιοτεχνιών.

- οι ΜΜΕ απασχολούν συνολικά περισσότερους νέους και γυναίκες απ' ό,τι οι μεγάλες επιχειρήσεις· πρόκειται ακριβώς για τις κατηγορίες εργαζομένων που πλήττονται ιδιαίτερα από το πρόβλημα της ανεργίας·
 - οι ΜΜΕ απασχολούν περισσότερους εργαζόμενους με μερική απασχόληση απ' ό,τι οι μεγάλες επιχειρήσεις· επομένως, θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο ενός καλύτερου "καταμερισμού της εργασίας".
 - οι πρακτικές των μεγάλων επιχειρήσεων σε θέματα διασποράς (essaimage) και ανάθεσης στο εξωτερικό (outsourcing) ευνοούν την εξωτερίκευση των υπηρεσιών τους ή της παραγωγής τους προς τις ΜΜΕ και είναι σε θέση να τονώσουν την ανάπτυξη των τελευταίων και τη διατήρηση ενός όγκου απασχόλησης·
 - οι μεγάλες επιχειρήσεις βρίσκονται σε περίοδο αναδιαρθρώσεων, εξωτερίκευσης ή γεωγραφικής μετεγκατάστασης.
4. *Οι ΜΜΕ έχουν, συνεπώς, πολλά πλεονεκτήματα για να αντιμετωπίσουν την πρόκληση που τους παρουσιάζεται. Εντούτοις, πολλές αδυναμίες των ΜΜΕ αποτελούν εμπόδιο στην πλήρη εκμετάλλευση του δυναμικού τους όσον αφορά την ανάπτυξη και την απασχόληση. Η "θνησιμότητα" των ΜΜΕ, που φαίνεται ότι αυξάνεται στα περισσότερα κράτη μέλη, είναι ανησυχητική (μεταξύ 35% και 45% των επιχειρήσεων διακόπτουν την δραστηριότητά τους 3 έτη μετά την ίδρυση τους και 60% 8 έως 10 έτη μετά).*

Μια από αυτές τις αδυναμίες έγκειται στη δυσχέρεια των ΜΜΕ να αντιμετωπίσουν την ολοένα και μεγαλύτερη πολυπλοκότητα του νομοθετικού και διοικητικού περιβάλλοντός τους. Η διαρθρωτική ικανότητα των ΜΜΕ να την αντιμετωπίσουν περιορίζεται από το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των καθηκόντων διαχείρισης αναλαμβάνεται από τον ίδιο τον επιχειρηματία. Αυτές οι επιβαρύνσεις είναι πολύ μεγάλες για τους ανεξάρτητους, που αντιπροσώπευαν ήδη 16,4 εκατομμύρια άτομα το 1991. Σε πολλές περιπτώσεις, η επιχείρηση πρέπει να εκτελεί εργασίες διοικητικής φύσης που ανήκουν, κανονικά, στις αρμοδιότητες των δημόσιων αρχών (ΦΠΑ, είσπραξη των φόρων και κοινωνικών εισφορών των εργαζομένων στην πηγή). Η προσαρμογή στους νέους κανόνες και διαδικασίες που συνδέονται με την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς αντιπροσωπεύει ακόμη μια σημαντική επιβάρυνση για ορισμένες ΜΜΕ.

Εξάλλου, οι **δυσκολίες χρηματοδότησης των ΜΜΕ** αποτελούν συχνά εμπόδια, τόσο στο στάδιο της ίδρυσης των επιχειρήσεων όσο και σε ορισμένες φάσεις της ανάπτυξής τους.

Τέλος, πολλές από τις δυσκολίες που συναντούν οι ΜΜΕ, τόσο στην αντιμετώπιση του πολύπλοκου διοικητικού περιβάλλοντος όσο και στην πρόσβαση στις πηγές της χρηματοδότησης, προέρχονται από μια **διαρθρωτική αδυναμία στην ικανότητα διαχείρισης** αυτών των επιχειρήσεων.

ΓΙΑΤΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

5. Η αναγκαιότητα ενός ολοκληρωμένου προγράμματος υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας προκύπτει τόσο από την ανάλυση της οικονομικής κατάστασης που περιλαμβάνεται στο Λευκό Βιβλίο όσο και από το προαναφερθέν ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 1993.

Πράγματι, αν και ο ρόλος των ΜΜΕ ως πηγής θέσεων απασχόλησης ανήκει ουσιαστικά στις ίδιες τις επιχειρήσεις, είναι επίσης αλήθεια ότι όλα τα κράτη μέλη ανέπτυξαν σε εθνικό περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, πολλαπλές δράσεις ώστε να καταπολεμηθούν οι κύριες αδυναμίες των ΜΜΕ που ενδέχεται να παρεμποδίζουν το δυναμισμό τους λόγω του μικρού τους μεγέθους (πβ. παράγραφο 4 παραπάνω).

Τα μέτρα αυτά - τα οποία θα πρέπει, βέβαια, να τηρούν τους κοινοτικούς κανόνες όσον αφορά τις ενισχύσεις - έχουν γενικά στόχο:

- να μειώσουν τις επιβαρύνσεις που προκύπτουν για τις επιχειρήσεις, και ειδικά τις ΜΜΕ, από την πολυπλοκότητα του διοικητικού και νομικού περιβάλλοντος·
- να υπερνικήσουν τις δυσκολίες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων·
- να υποστηρίξουν τις επιχειρήσεις τόσο στις προσπάθειές τους να υπερνικήσουν την πολυπλοκότητα των καθηκόντων τους στον τομέα της διαχείρισης και να αναπτύξουν στρατηγικούς προσανατολισμούς, ειδικά λόγω του γεγονότος ότι το μεγαλύτερο μέρος των καθηκόντων διαχείρισης αναλαμβάνεται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από τον ίδιο τον επιχειρηματία.

Γι' αυτό το σκοπό τα κράτη μέλη εφοδιάστηκαν στο σύνολό τους με έναν πληρέστερο μηχανισμό, μια πρώτη εξέταση του οποίου επιχειρήθηκε κατά τη διάσκεψη "Gateways to Growth" που οργανώθηκε στο Μπίρμινγχαμ στις 29-30 Οκτωβρίου 1992, με πρωτοβουλία της Βρετανικής Προεδρίας. Η κυριότερη εντύπωση που αποκόμισαν οι σύνεδροι από τη διάσκεψη αυτή ήταν ο εντυπωσιακός αριθμός των επιμέρους μέτρων, πράγμα που αντιστοιχεί στον πολυποίκιλο χαρακτήρα των καταστάσεων που αντιμετωπίζονται επί τόπου, αλλά συμβάλλει ταυτόχρονα στο σχετικά χαμηλό αντίκτυπο των μέτρων αυτών που δεν συνδέονται με μακροοικονομικές προτεραιότητες.

Πολλές πρόσφατες πρωτοβουλίες που έλαβαν ορισμένα κράτη μέλη αποσκοπούσαν στη βελτίωση αυτής της κατάστασης. Έτσι, η γαλλική κυβέρνηση ενέκρινε στις αρχές του 1994 νόμο για την "πρωτοβουλία και την ατομική επιχείρηση". Από την πλευρά της, η βρετανική κυβέρνηση δημοσίευσε, την ίδια περίοδο, ένα σχέδιο νόμου κατάργησης των νομοθετικών ρυθμίσεων ("The Deregulation and Contracting Out Bill"). Η βρετανική κυβέρνηση δημοσίευσε, επίσης, πρόσφατα, ένα Λευκό Βιβλίο για την ανταγωνιστικότητα, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά ειδικών πρωτοβουλιών για τις ΜΜΕ στον τομέα της κατάρτισης, της εκπαίδευσης και της καινοτομίας¹. Επίσης, η Ισπανία θέσπισε πρόσφατα ένα πρόγραμμα για την παροχή υποστήριξης στις ΜΜΕ. Παρόμοιες πρωτοβουλίες συζητούνται στη Γερμανία, τη Δανία, την Ιταλία και την Ολλανδία.

¹ Λευκό Βιβλίο του Ηνωμένου Βασιλείου με τίτλο: "Competitiveness - Helping Business to Win" 24 Μαΐου, Cm 2563.

Σε κοινοτικό επίπεδο, διάφορες πρωτοβουλίες είχαν ανακοινωθεί το 1992 στο πλαίσιο της αναπτυξιακής πρωτοβουλίας που κατέληξε στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Εδιμβούργου. Το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης στον τομέα της πολιτικής της επιχείρησης, που εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 1993, ακολουθεί αυτή τη λογική. Πρωταρχικός στόχος του ήταν η ενσωμάτωση των ΜΜΕ στην εσωτερική αγορά. Για το λόγο αυτό, τα κοινοτικά μέσα που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο αυτού του πολυετούς προγράμματος δράσης έχουν στόχο ουσιαστικά να επιτρέψουν τον "εξευρωπαϊσμό" των επιχειρήσεων.

Αυτή η προτεραιότητα εξακολουθεί να ισχύει απόλυτα ως προς το στόχο "ανάπτυξη". Εντούτοις, στην προτεραιότητα "ανάπτυξη" προστέθηκε η προτεραιότητα "απασχόληση", ενώ τα περισσότερα από τα μέτρα που επηρεάζουν την ικανότητα των ΜΜΕ να δημιουργούν θέσεις απασχόλησης εξακολουθούν να προέρχονται από τα κράτη μέλη.

Μέχρι σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση περιοριζόταν να υποστηρίζει αυτά τα εθνικά μέτρα στο πλαίσιο των διαρθρωτικών πολιτικών της². Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο αυτό αποτέλεσαν αντικείμενο μιας μελέτης της Επιτροπής³ η οποία απέδειξε ότι τα κράτη μέλη δεν χρησιμοποίησαν επαρκώς τις δυνατότητες που προσφέρονταν για την ανάπτυξη των ΜΜΕ. Αυτήν ακριβώς την κατάσταση προσπαθούν να επανορθώσουν η "Κοινοτική Πρωτοβουλία ΜΜΕ", καθώς και άλλες κοινοτικές πρωτοβουλίες όπως η πρωτοβουλία "ADAPT".

Ωστόσο, τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας, λόγω της απαραίτητης επικέντρωσής τους σε δράσεις υπέρ των ΜΜΕ στις λιγότερο ευνοημένες περιφέρειες και, ιδίως, στις περιφέρειες του στόχου 1, δεν είναι σε θέση να κινητοποιήσουν όλο το δυναμικό δημιουργίας θέσεων εργασίας που προσφέρουν οι ΜΜΕ. Επιπλέον, τα προγράμματα κοινοτικής πρωτοβουλίας, λόγω της αποκέντρωσης των επιλογών μεταξύ των διαφόρων εναλλακτικών δυνατοτήτων που προσφέρουν, δεν αποσκοπούν, αυτά καθαυτά, στη διασφάλιση της συνέχειας των δράσεων, ιδίως όσον αφορά τους προσανατολισμούς του Λευκού Βιβλίου. Δεν μπορούν, από μόνα τους, να εγγυηθούν την προβολή των δράσεων αυτών. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί, κατά την εφαρμογή, σε όλα τα επίπεδα, της πολιτικής επιχειρήσεων, ένα "φαινόμενο μάζας", για το οποίο απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δέσμευση των κρατών μελών, των περιφερειών, καθώς και όλων των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη των ΜΜΕ μερών που κινούν τους κύριους μοχλούς δράσης στον τομέα της πολιτικής επιχειρήσεων. Χάρη σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας παρουσιάζεται, συνεπώς, ένα γενικότερο πλαίσιο δράσης που περιλαμβάνει ένα αλληλεξαρτώμενο σύνολο μέτρων τα οποία, εάν ληφθούν κατά συνδυασμένο τρόπο, αναμένεται να συμβάλουν ουσιαστικά στην επίλυση του προβλήματος της απασχόλησης.

² Έκθεση της Επιτροπής για το συντονισμό των δραστηριοτήτων υπέρ των ΜΜΕ, 1994.

³ "Η χρήση των διαρθρωτικών ταμείων από τις ΜΜΕ", Φεβρουάριος 1993.

ΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

6. Το παρόν ολοκληρωμένο πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας παγώνει, με τον τρόπο αυτό, τους στόχους που περιλαμβάνονται στο Λευκό Βιβλίο⁴ τόσο βραχυπρόθεσμους (προσδιορισμός και μείωση των φορολογικών, κοινωνικών, διοικητικών, χρηματοοικονομικών ή άλλων περιορισμών που εμποδίζουν την ίδρυση ή τη διατήρηση των ΜΜΕ, καθώς και βελτίωση της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων) όσο και μακροπρόθεσμους (υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων, βελτίωση της ποιότητας της διοίκησης, υποστήριξη της ανάπτυξης των επιχειρήσεων με μεγάλο αναπτυξιακό δυναμικό, καθώς και της αύξησης της απασχόλησης στις ΜΜΕ του τομέα των υπηρεσιών). Αποσκοπεί στο να συγκεντρώσει τις διάφορες πρωτοβουλίες - υπάρχουσες και νέες - σε ένα συνολικό πλαίσιο για να εξασφαλίσει τη συνεκτικότητα και την προβολή τους. Προτείνει μια ενισχυμένη εταιρική σχέση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη των ΜΜΕ μερών - σε κοινοτικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο - ώστε να επιτευχθεί μια μεγαλύτερη σύγκλιση των εν λόγω δράσεων.

Η κυριότερη καινοτομία της προσέγγισης που ακολουθείται συνίσταται στην ενθάρρυνση των κρατών μελών και όλων των μερών που ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη των ΜΜΕ να εντάξουν τις δράσεις τους υπέρ των ΜΜΕ στα πλαίσια μιας λογικής που να ανταποκρίνεται στη σημερινή οικονομική και πολιτική συγκυρία, κατά τρόπον ώστε να αναδειχθούν περισσότερο οι δράσεις αυτές και να αυξηθεί η συνοχή τους, χωρίς να θιγούν αναγκαστικά οι νομικές βάσεις στις οποίες εδράζονται τα μέτρα υποστήριξης στις επιχειρήσεις. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να προωθήσει μια τέτοια εξέλιξη παρέχοντας το κατάλληλο πλαίσιο για ορισμένο αριθμό συντονισμένων δράσεων και προωθώντας την ενσωμάτωση των κοινοτικών μέσων που βασίζονται σε διάφορες διατάξεις της συνθήκης στο μηχανισμό ενός τέτοιου προγράμματος.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, το ολοκληρωμένο πρόγραμμα προβλέπει δύο τύπους διαφορετικών δράσεων:

- α) μέτρα που ευνοούν τη διεξαγωγή αμοιβαίων διαβουλεύσεων στα πλαίσια κάθε κράτους μέλους, καθώς και το συντονισμό μεταξύ τους, εφόσον χρειάζεται, και που αφορούν:
 - τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων μέσω της διοικητικής απλοποίησης, με στόχο τη μείωση των επιβαρύνσεων για τις επιχειρήσεις και την ελευθέρωση του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

⁴ Λευκό Βιβλίο, σελ. 90-92.

- την τόνωση των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που υπάρχουν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.
- β) καθορισμός της συμβολής την οποία προτίθεται να παράσχει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, τόσο όσον αφορά το νομικό και φορολογικό περιβάλλον τους όσο και ορισμένα πιο άμεσα μέτρα στήριξης, μέσω των πολιτικών και των δράσεων που διεξάγει στα πλαίσια των διαφόρων διατάξεων της συνθήκης.

Όσον αφορά τις τελευταίες, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι δεσμοί τους με την πολιτική των επιχειρήσεων οφείλονται κυρίως στον οριζόντιο χαρακτήρα αυτής της πολιτικής. Πράγματι, κάθε πολιτική υπόκειται σε διαφορετικές διαδικασίες έγκρισης και εφαρμογής. Η ενσωμάτωσή τους σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα δεν έχει επομένως κανένα νομικό χαρακτήρα, αλλά στηρίζεται περισσότερο στον πολιτικό προσανατολισμό που πρέπει να δοθεί στις διάφορες αυτές δράσεις σε σχέση με το σημερινό οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο. Έτσι, για παράδειγμα, στον τομέα των διαρθρωτικών ταμείων, ο πολιτικός διάλογος με τα κράτη μέλη για τα λειτουργικά προγράμματα θα μπορούσε να αποτελέσει μέσο για το συγκερασμό της αποκέντρωσης των επιλογών και της ανάγκης για μακροοικονομική στόχευση υπέρ μιας μεγαλύτερης συνεκτικότητας και προβολής των υποστηριζόμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέτρων - στο βαθμό κατά τον οποίο οι στόχοι αυτοί δεν θα είναι δυνατόν να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα με τη βοήθεια του μέσου της συνολικής επιδότησης που επιτρέπει να απευθυνθεί κανείς άμεσα στους ενδιαμέσους σε επαφή με τις επιχειρήσεις.

7. Έτσι, το ολοκληρωμένο πρόγραμμα, τηρώντας απόλυτα τις χρηματοοικονομικές προοπτικές, αποσκοπεί στο να ενσωματώσει ένα σύνολο κοινοτικών μέτρων σε μια συντονισμένη προσέγγιση με στόχο να ενταχθούν οι διάφορες δραστηριότητες που διεξάγονται σε μικροοικονομικό επίπεδο στους μακροοικονομικούς προσανατολισμούς του Λευκού Βιβλίου. Μόνο μια τέτοια προσέγγιση μπορεί να δημιουργήσει μια "κρίσιμη μάζα" μέτρων που θα προορίζονται να υποστηρίξουν και να αναπτύξουν την απασχόληση.

Όσον αφορά τους προτεινόμενους στόχους, πολυάριθμες έρευνες τείνουν να αποδείξουν την τεράστια σημασία που έχει για τις αποφάσεις που αφορούν την απασχόληση, σε επίπεδο οικονομικών φορέων, η μείωση των επιβαρύνσεων που προκαλούνται από το νομικό, διοικητικό και φορολογικό περιβάλλον των επιχειρήσεων. Εξάλλου, επιδιώκεται να αξιοποιηθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται σε όλα τα κράτη μέλη, αφενός μεν, για τη διατήρηση των υπάρχουσών θέσεων απασχόλησης, αφετέρου δε, για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης μέσω πολυάριθμων προγραμμάτων υποστήριξης των ΜΜΕ.

Πράγματι, όπως αποδεικνύουν ορισμένες διαθέσιμες στατιστικές σε εθνικό επίπεδο, είναι δυνατόν να σταθεροποιηθεί η απασχόληση με τη βοήθεια ενός συνόλου υπηρεσιών ενίσχυσης των επιχειρήσεων⁵, υπηρεσιών οι οποίες, αν χρησιμοποιηθούν κατάλληλα στις τρεις φάσεις της ζωής τους κατά τις οποίες οι επιχειρήσεις είναι ιδιαίτερα ευάλωτες - ίδρυση, μεταβίβαση, ανάπτυξη - μπορούν να μειώσουν σημαντικά το ποσοστό της "θνησιμότητάς" τους. Επιπλέον, μέσω μιας συνετής επιλογής των χρησιμοποιητέων μέσων, είναι δυνατόν να υποστηριχθούν, κυρίως, οι επιχειρήσεις εκείνες που είναι διατεθειμένες να ακολουθήσουν μια αναπτυξιακή λογική.

8. Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα δεν προτίθεται να αντικαταστήσει τις διάφορες δράσεις που διεξάγονται σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο, ούτε να παρεμβληθεί στη διαδικασία λήψης των σχετικών αποφάσεων. Απεναντίας, προτείνει να κινητοποιηθούν, στο πλαίσιο ενός είδους "συμφώνου για την απασχόληση", οι μεμονωμένες προσπάθειες έτσι ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα, μέσω του εντοπισμού και της ανταλλαγής των καλύτερων πρακτικών, καθώς και με την καλύτερη προβολή και τη βελτίωση του περιγράμματος των δράσεων που διεξάγονται υπέρ των επιχειρήσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, τηρώντας απόλυτα την αρχή της επικουρικότητας, θα περιοριστεί στο να διαδραματίσει ρόλο κάταλυτη στις περιπτώσεις που δεν μπορεί να συμβάλει, με τη δική της δράση, στην πραγματοποίηση του κοινού στόχου. Με τον τρόπο αυτό συμβάλλει, ωστόσο, στη θετική επίδραση μιας συντονισμένης δράσης σε σχέση με μια αποκλειστικά εθνική δράση, στο μέτρο που η πολιτική υπέρ των επιχειρήσεων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γενικότερης οικονομικής πολιτικής, η οποία υπόκειται, αυτή καθαυτή, στη συνεννόηση που προτάθηκε στο πλαίσιο της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Το παρακάτω προτεινόμενο ολοκληρωμένο πρόγραμμα έχει στόχο να αποδείξει την προστιθέμενη αξία μιας προσέγγισης που ακολουθεί αυτούς τους προσανατολισμούς. Στο μέρος Α, προτείνει ένα σύνολο συντονισμένων δράσεων· στο μέρος Β, περιγράφει τις δυνατότητες συμβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω των πολιτικών και των δράσεων που βασίζονται στα διάφορα άρθρα της συνθήκης. Ο ακόλουθος συγκεντρωτικός πίνακας παρουσιάζει το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα.

⁵ Για παράδειγμα, τα ευρωπαϊκά κέντρα επιχειρήσεων και καινοτομίας (ΕΚΕΚ) διαδραμάτισαν χρήσιμο ρόλο όσον αφορά τη δημιουργία επιχειρήσεων και θέσεων απασχόλησης, δεδομένου ότι από την έναρξη αυτού του δοκιμαστικού προγράμματος, το 1984, έως την 31.12.1992, δημιουργήθηκαν 2.726 καινοτόμες επιχειρήσεις οι οποίες προσέφεραν 15.953 άμεσες θέσεις εργασίας. Η αλληλεπίδραση των διαφόρων μέσων της πολιτικής επιχειρήσεων, η οποία είναι από τη φύση της οριζόντια, αναμένεται να επιτρέψει την ενίσχυση της συμβολής των ΕΚΕΚ στο μηχανισμό υποστήριξης των ΜΜΕ.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΜΜΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ

1. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		
Στόχος: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΩΝ ΜΜΕ	Περιεχόμενο	Χρηματοδότηση
<i>Βελτίωση του διοικητικού περιβάλλοντος</i>	<u>Νέες δράσεις:</u> - Ομάδα για την διοικητική απλοποίηση	-
Στόχος: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ	Περιεχόμενο	Χρηματοδότηση
<i>Τόνωση των μέτρων υπέρ των ΜΜΕ</i>	<u>Νέες δράσεις:</u> - Βήματα (φόρουμ) συντονισμού - Τόνωση της ζήτησης	-
2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ		
Στόχος: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΩΝ ΜΜΕ	Περιεχόμενο	Χρηματοδότηση
<i>Βελτίωση του διοικητικού περιβάλλοντος</i>	<u>Λεξιγόμενη δράση:</u> - Δελτίο αντικτύπου <u>Νέη δράση:</u> - Ανάλυση κόστους - οφελών	Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ
<i>Βελτίωση του νομικού και φορολογικού περιβάλλοντος</i>	<u>Νέες δράσεις:</u> - Εξέταση της υπάρχουσας νομοθεσίας - Μεταβίβαση των επιχειρήσεων - Φορολογικά περιβάλλον - Προθεσμίες πληρωμής - Τοπικές υπηρεσίες	Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ
Στόχος: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ	Περιεχόμενο	Χρηματοδότηση
<i>Βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και τις πιστώσεις</i>	<u>Διεξογόμενες δράσεις:</u> - Πρόσβαση των ΜΜΕ στα χρηματοδοτικά μέσα: π.χ.: κεφάλαιο επιχειρηματικού κινδύνου, εταιρείες ομοιόβαλων εγγυήσεων, δευτερεύουσες αγορές <u>Νέες δράσεις:</u> - Κεφαλαιογορές - Ίδιωτικά κεφάλαια ETA - Νέα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής - Στρογγυλή Τράπεζα: ανάλυση και παρακολούθηση - Βελτίωση των λεπτομερειών παρέμβασης των κοινοτικών μέσων	Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ 4ο πρόγραμμα πλαίσιο E&TA ΚΠ ΜΜΕ ΕΤΕπ+ΕΤαΕ+ΚΠ ΜΜΕ Ταμεία και συνολικά δάνεια ΕΤΕπ.
<i>Συνεργασία</i>	<u>Διεξογόμενες δράσεις:</u> - Δίκτυα αναζήτησης εταιριών (BC-NET, BRE) - Άμεση εταιρική σχέση: Europartnership, INTERPRISE - Υπεργολαβία: διαφάνεια της αγοράς και δοκιμαστικές δράσεις <u>Νέες δράσεις:</u> - Υποστήριξη μετά την πρώτη επαφή - Δίκτυα επιχειρήσεων - Ομαδοποίηση σε δίκτυα παραγωγής ή διανομής - Υπεργολαβία: ανταλλαγή εκθέσεων, πόλοι ανάπτυξης, δικτύωση, στρατηγική ποιότητας	Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ (πρώτη δράση για τη βιοτεχνία) + ΚΠ ΜΜΕ ΚΠ ΜΜΕ ΚΠ ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ + ΚΠ ΜΜΕ
<i>Ποιότητα της διοίκησης, προσαρμογή των ΜΜΕ στις διαρθρωτικές αλλαγές και την εσωτερική αγορά</i>	<u>Διεξογόμενες δράσεις:</u> - Πρότυπη δράση παροχής βοήθειας, τύπου EUROMANAGEMENT - Μικρές επιχειρήσεις, βιοτεχνία, εμπόριο, κοινωνική οικονομία - Ίδρυτες επιχειρήσεων και νέοι επιχειρηματίες <u>Νέες δράσεις:</u> - Δυνατότητα παροχής βοήθειας από μεσάζοντες - Παροχή υποστήριξης στις αναπτυξιακές επιχειρήσεις (τόνωση δοκιμαστικών δράσεων) - Προετοιμασία διευθυντικών στελεχών και προσαρμογή του προσωπικού στις βιομηχανικές αλλαγές - Κατάρτιση	Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ ΚΠ ΜΜΕ Πρόγραμμα ΜΜΕ + ΚΠ ΜΜΕ ΚΠ ΜΜΕ + ADAPT Πρόγραμμα LEONARDO
<i>Άλλες δράσεις</i>	<u>Διεξογόμενη δράση:</u> - Ανάπτυξη και βελτίωση των EIC <u>Νέες δράσεις:</u> - Βελτιωμένη πρόσβαση στο πρόγραμμα ETA - ΜΜΕ και κοινωνία της πληροφορίας	Πρόγραμμα ΜΜΕ

Κύριες πηγές χρηματοδότησης:

- Πρόγραμμα ΜΜΕ 1993-1996: 112,2 εκατ. ECU
- ΚΠ ΜΜΕ 1994-1999: 1 δισεκατομμύριο ECU
- ΚΠ ADAPT 1994-1999: πολλοί στόχοι ΜΜΕ στο πλαίσιο του προϋπολογισμού των 1,4 δισεκατομμυρίων ECU
- Λιμνοφωτικά Ταμεία 1994-1999: Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και άλλες Κοινοτικές Πρωτοβουλίες
- Τέτατο πρόγραμμα πλαίσιο ETA 1995-1999: πολλοί στόχοι ΜΜΕ στο πλαίσιο του προϋπολογισμού των 12,3 δισεκατομμυρίων ECU
- Συνολικά δάνεια ΕΤΕπ.: 1 δισεκατομμύριο ECU για την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ
- Επιδότησεις επισκευών (2%): 45 εκατομμύρια ECU για το 1994 - 22,75 εκατομμύρια ECU για το 1995
- ΕΤαΕ: 2 δισεκατομμύρια ECU εγγυητικού κεφαλαίου, ενώ προβλέπονται και άμεσες συμμετοχές.

I. ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Μια δέσμη κοινοτικών μέτρων υπέρ των ΜΜΕ υπάρχει ήδη στο πλαίσιο των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών.

Το πολυετές πρόγραμμα υπέρ των επιχειρήσεων που εγκρίθηκε στις 14 Ιουνίου 1993⁶ και είχε ως βάση το υπόμνημα της Επιτροπής με τίτλο "Οι επιχειρήσεις στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ανάπτυξης" εντάσσεται στην αναπτυξιακή λογική της πρωτοβουλίας του Εδιμβούργου. Πράγματι, το πολυετές αυτό πρόγραμμα αποσκοπεί στο να διευκολύνει την ένταξη των ΜΜΕ στην εσωτερική αγορά και να ελευθερώσει, συνεπώς, το αναπτυξιακό τους δυναμικό.

Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει την ενίσχυση των αξόνων προτεραιότητας και την παγίωση της πολιτικής επιχειρήσεων με στόχο να ενθαρρυνθεί ο εξευρωπαϊσμός και η διεθνοποίηση των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των ΜΜΕ⁷.

Με τον τρόπο αυτό και όσον αφορά την πρόσβαση των επιχειρήσεων στην πληροφόρηση, σε κοινοτικό επίπεδο, ενισχύεται και αναπτύσσεται, ανάλογα με τις νέες ανάγκες ΜΜΕ, το δίκτυο των 210 EURO-INFO-CENTERS, που βρίσκονται σε ολόκληρη την επικράτεια της Ένωσης. Το δίκτυο αυτό προσανατολίζεται, σταδιακά, στην παροχή εξειδικευμένης και ποιοτικής βοήθειας και συμβουλών, ώστε να επιτρέψει στις επιχειρήσεις να επωφεληθούν πλήρως από τις δυνατότητες της εσωτερικής αγοράς, καθώς και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους στα κοινοτικά προγράμματα (όπως, για παράδειγμα, στον τομέα της έρευνας, των δημοσίων συμβάσεων ή των καλύτερων περιβαλλοντικών πρακτικών). Τα δίκτυα συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων - BC NET και BRE - διευκολύνουν, και αυτά, την αναζήτηση εταιρών για τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων (στον τεχνολογικό και τον χρηματοοικονομικό τομέα, καθώς και τον τομέα της προώθησης των προϊόντων στην αγορά). Η Επιτροπή θα υποβάλει, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 1995, αξιολόγηση και έκθεση για το μέλλον των διαφόρων δικτύων. Τα προγράμματα INTERPRISE και EUROPARTENARIAT, καθώς και οι δράσεις υπέρ της υπεργολαβίας, σε διεθνές επίπεδο, συμβάλλουν στο σκοπό αυτό εννοώντας την εταιρική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων. Εκτός αυτών των δικτύων πληροφόρησης και συνεργασίας, έχουν διεξαχθεί και δοκιμαστικές δράσεις όπως, για παράδειγμα, η δράση EUROMANAGEMENT και το σχέδιο κεφαλαίου εκκίνησης.

⁶ 93/379, ΕΕΕΚ L 161 της 02.07.1993.

⁷ Τέταρτη Έκθεση της Επιτροπής για την πολιτική επιχειρήσεων - Έτος 1993 - Μάιος 1994.

Η μέθοδος EUROMANAGEMENT συνίσταται στην πραγματοποίηση, μέσω ειδικευμένων συμβούλων, ελέγχων, καθώς και στην παροχή συμβουλίων στις επιχειρήσεις σε τομείς όπως η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη ή, ακόμη, η θέσπιση προτύπων, η πιστοποίηση, η υγεία και η ασφάλεια στον χώρο εργασίας. Το δοκιμαστικό σχέδιο κεφαλαίου εκκίνησης, που άρχισε το 1989 με σκοπό να διευκολύνει τη χρηματοδότηση των ιδίων κεφαλαίων νέων επιχειρήσεων που μόλις άρχισαν να αναπτύσσονται, επέτρεψε στα 24 ταμεία που συστήθηκαν να επενδύσουν 20 εκατομμύρια ECU σε 187 νέες επιχειρήσεις, δημιουργώντας περισσότερες από 1.700 άμεσες θέσεις εργασίας.

Το μεγαλύτερο μέρος της κοινοτικής υποστήριξης προς τις ΜΜΕ παρέχεται στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών ταμείων της Ένωσης, είτε μέσω των διαρθρωτικών ταμείων με τη μορφή συγχρηματοδοτήσεων που στόχο έχουν την διασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής είτε μέσω συνολικών δανείων της ΕΤΕπ. Τέλος, υπάρχουν και άλλα προγράμματα όπως, για παράδειγμα, στους τομείς της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, της επαγγελματικής κατάρτισης, της συνεργασίας με τρίτες χώρες ή, ακόμη, του περιβάλλοντος τα οποία προβλέπον, και αυτά, μέτρα υπέρ των ΜΜΕ⁸.

2. *Η ώθηση που δόθηκε, κατά τους τελευταίους 18 μήνες, από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα καθιστά δυνατή τη μετάβαση από την πρώτη στη δεύτερη γενιά πολιτικής υπέρ των επιχειρήσεων.*

Κατά την ανάληψη της **Αναπτυξιακής Πρωτοβουλίας του Εδιμβούργου**, το Δεκέμβριο του 1992, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είχε δώσει μεγάλη σημασία στα μέτρα υπέρ των ΜΜΕ. Αναγνωρίζοντας τη σημασία τους για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την ανάπτυξη, κάλεσε τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν τις ιδιωτικές επενδύσεις, ιδιαίτερα από τις ΜΜΕ· πρότεινε επίσης τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ) και ζήτησε από το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξασφαλίσουν τη μείωση των επιβαρύνσεων των ΜΜΕ που απορρέουν από την κοινοτική νομοθεσία⁹ και την πλήρη ενημέρωση των ΜΜΕ για τα κοινοτικά μέτρα υποστήριξης υπέρ αυτών. Τέλος, είχε ζητήσει από την Επιτροπή να επιταχύνει τις δράσεις υπέρ των ΜΜΕ που έχουν αποδείξει την αξία τους σε κοινοτικό επίπεδο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της **Κοπεγχάγης**, τον Ιούνιο του 1993, αποφάσισε να αυξήσει κατά 3 δισεκατομμύρια ECU τον προσωρινό δανειοδοτικό μηχανισμό της ΕΤΕπ. που εγκρίθηκε στο Εδιμβούργο, εκ των οποίων 1 δισεκατομμύριο προορίζεται για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μαζί με επιδότηση επιτοκίου.

⁸ Έκθεση της Επιτροπής για τον "συντονισμό των δραστηριοτήτων υπέρ των ΜΜΕ", 1994.

⁹ Βλ. επίσης το ψήφισμα του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου σχετικά με τη συντακτική ποιότητα της κοινοτικής νομοθεσίας, ΕΕΕΚ C 166 της 17.06.1993, σελ. 1.

Η βελγική προεδρία υπέβαλε στο Συμβούλιο των Υπουργών, το Νοέμβριο του 1993, υπόμνημα με θέμα "Οι ΜΜΕ, κινητήρια δύναμη της ευρωπαϊκής ανάπτυξης", από το οποίο προέκυψε η έγκριση ενός ψηφίσματος του Συμβουλίου, στις 22 Νοεμβρίου 1993, για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας, και την ανάπτυξη της απασχόλησης¹⁰. Στο ψήφισμα αυτό τονίζεται η ανάγκη ενισχυμένης εταιρικής συνεργασίας μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών για την ανάπτυξη των ΜΜΕ - σε κοινοτικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο - ώστε να επιτευχθεί μια πιο μεγάλη σύγκλιση αυτών των δράσεων. Το ψήφισμα ανοίγει επίσης το δρόμο για μια "δεύτερη γενιά" πολιτικής επιχειρήσεων και ζητά από την Επιτροπή να εξετάσει, όταν θα είναι δυνατόν, προτάσεις με στόχο ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για τις ΜΜΕ και τη βιοτεχνία.

Η Επιτροπή, στο Λευκό Βιβλίο για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση, που εξέδωσε κατά το τέλος του 1993, υιοθέτησε αυτή την ιδέα και έκρινε απαραίτητη την εξέταση συγκεκριμένων προτάσεων που είναι δυνατόν να οδηγήσουν στην πραγματοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για τις ΜΜΕ, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της συνεκτικότητας και της προβολής των δράσεων υπέρ των ΜΜΕ, στο πλαίσιο διευρυνμένων συνεργασιών.

Τέλος, στα συμπεράσματά του της 10/11 Δεκεμβρίου 1993, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι είναι απαραίτητο να "υπάρξει καλύτερη κινητοποίηση, απ' ό,τι στο παρελθόν, του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης που προσφέρεται από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις". Υπογράμμισε μεταξύ άλλων την ανάγκη ενθάρρυνσης της εξέλιξης προς μια αποκεντρωμένη οικονομία, ειδικά μέσω της δημιουργίας ενός φορολογικού, διοικητικού και χρηματοδοτικού περιβάλλοντος ευνοϊκού για τις ΜΜΕ, "που αποτελούν έναν από τους πλέον δυναμικούς παράγοντες της κοινοτικής οικονομίας".

3. *Αυτή η δυναμική πολιτική δέσμευση εφαρμόστηκε ήδη με διάφορα συγκεκριμένα μέτρα*

Όσον αφορά το πρόβλημα της χρηματοδότησης των ΜΜΕ, το Συμβούλιο της 19ης Απριλίου 1994¹¹ αποφάσισε επίσημα τη χορήγηση επιδοτούμενων δανείων από την ΕΤΕπ. Η καταστατική γενική συνέλευση του ΕΤαΕ προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στις 14 Ιουνίου 1994.

Η Στρογγυλή Τράπεζα Υψηλών Προσωπικοτήτων του Τραπεζικού Τομέα υπέβαλε την τελική της έκθεση στις 19 Μαΐου 1994: η έκθεση αυτή περιλαμβάνει συστάσεις προς τα χρηματοπιστωτικά όργανα, τις ΜΜΕ, τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Ένωση¹².

¹⁰ ΕΕΕΚ C 326 της 03.12.1993.

¹¹ Απόφαση 94/217/ΕΚ, ΕΕΕΚ L 107/57 της 28.04.94.

¹² Βλ. ανακοίνωση προς τον Τύπο αριθ. IP(94)417 της 19.05.1994.

Αυτή η Στρογγυλή Τράπεζα είχε συσταθεί το 1993 υπό την αιγίδα του επιτρόπου Vanni d'Archirafi, με σκοπό να εξεταστούν οι δυσκολίες χρηματοδότησης που αντιμετωπίζουν ειδικά οι ΜΜΕ και οι λύσεις που μελετώνται από τα χρηματοδοτικά όργανα, σε ένα πνεύμα οικονομικής αποτελεσματικότητας και εταιρικής συνεργασίας με τις ΜΜΕ. Η Στρογγυλή Τράπεζα εξέτασε τις καλύτερες πρακτικές στην Ευρωπαϊκή Ένωση, περιλαμβανομένων των μέσων βελτίωσης των σχέσεων μεταξύ τραπεζών και ΜΜΕ, και μελέτησε τον καλύτερο τρόπο χρησιμοποίησης υπέρ των ΜΜΕ των χρηματοδοτικών μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εξάλλου, η Επιτροπή αποφάσισε το Φεβρουάριο του 1994 την προώθηση μιας **Κοινοτικής Πρωτοβουλίας υπέρ των ΜΜΕ**, στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων. Αυτή η νέα κοινοτική πρωτοβουλία, που διαθέτει προϋπολογισμό 1 δισεκατομμυρίου ECU, έχει στόχο να ευνοήσει την ενσωμάτωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη δυναμική της εσωτερικής αγοράς, κυρίως στις περιφέρειες του στόχου 1. Οι επιχειρήσεις αυτές, που αντιμετωπίζουν σε ιδιαίτερα έντονο βαθμό την πρόκληση της "ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης", είναι πράγματι οι λιγότερο σε θέση να ενσωματωθούν ευνοϊκά στην παγκόσμια οικονομία. Πρέπει λοιπόν να βοηθηθούν για να υπερνικήσουν το πολύπλοκο διοικητικό και νομικό περιβάλλον, να ενσωματώσουν την καινοτομία, να έχουν πρόσβαση στις πιο σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης, να αναπτύξουν μια στρατηγική πορεία και να βελτιώσουν την πρόσβασή τους στις πηγές χρηματοδότησης και τις πιστώσεις.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία ανταποκρίνεται εν μέρει στο αίτημα του Συμβουλίου της 11ης Νοεμβρίου 1993 και εντάσσεται στους προσανατολισμούς του Λευκού Βιβλίου για την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ, οι κυριότεροι των οποίων εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατά τη συνεδρίασή του στις Βρυξέλλες στις 10/11 Δεκεμβρίου 1993.

Η **κοινοτική πρωτοβουλία ADAPT**, που βασίζεται και αυτή στο Λευκό Βιβλίο και αφορά την προσαρμογή του εργατικού δυναμικού στη βιομηχανική αλλαγή, αποσκοπεί στην εφαρμογή ενός διεθνούς προγράμματος δράσης όσον αφορά το στόχο 4. Το ADAPT, με προϋπολογισμό 1,4 δισεκατομμύρια ECU περιλαμβάνει τέσσερις αλληλοεξαρτώμενους στόχους για την επιτάχυνση της προσαρμογής του εργατικού δυναμικού στη βιομηχανική αλλαγή, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, των υπηρεσιών και του εμπορίου, την πρόληψη της ανεργίας με τη βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων του εργατικού δυναμικού, καθώς και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης νέων θέσεων εργασίας και δραστηριοτήτων. Αυτή η κοινοτική πρωτοβουλία, ευρύτατα προσανατολισμένη προς τις ανάγκες των ΜΜΕ, έχει ως κύριο στόχο τη συμπληρωματικότητα με την Πρωτοβουλία ΜΜΕ, έτσι ώστε να γίνει καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού μέσα στις επιχειρήσεις και να βελτιωθεί η ποιότητα της διαχείρισής τους. Η Επιτροπή θα εγκρίνει προσεχώς την τελική μορφή των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, περιλαμβανομένων των κειμένων που θα δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα. Το πρόγραμμα **LEONARDO** προβλέπεται να συμπληρώσει αυτά τα μέσα δράσης με την εφαρμογή ενός νέου κοινοτικού προγράμματος στον τομέα της κατάρτισης.

Τέλος, η διεπόμενη από το ίδιο πνεύμα πρόσφατη έγκριση του 4ου Προγράμματος-Πλαισίου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης θα επιτρέψει τη θέσπιση νέων διαδικασιών οι οποίες αναμένεται να ευνοήσουν περισσότερο τη συμμετοχή των ΜΜΕ στα ειδικά κοινοτικά προγράμματα ΕΤΑ, ιδίως μέσω δράσεων εμπνευσμένων από το πρότυπο συνεταιριστικής έρευνας (CRAFT), αλλά και με την εισαγωγή της χρήσης, από τις ΜΜΕ, μέσων διοικητικής και χρηματοοικονομικής συνδρομής και μέριμνας.

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι πολυάριθμες και αλληλοσυμπληρούμενες πρωτοβουλίες διεξάγονται συχνά κατά τρόπο μεμονωμένο με βάση τη δική τους λογική και κριτήρια επιλεξιμότητας, χωρίς να επιδιώκουν τη συνέργεια μεταξύ τους. Ο μεγαλύτερος συντονισμός των παρεμβάσεων αυτών αναμένεται να κινητοποιήσει όλο το αναπτυξιακό δυναμικό των ΜΜΕ, καθώς και το δυναμικό τους για τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Για το σκοπό αυτό, είναι αναγκαίο να υιοθετηθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία να παρέχει, σε ένα συνολικό πλαίσιο, μεγαλύτερη συνεκτικότητα και προβολή των δράσεων. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 1993 αποτέλεσε το έναυσμα για την έναρξη νέων δράσεων. Το παρόν ολοκληρωμένο πρόγραμμα, με βάση το ψήφισμα αυτό, προτείνει την έναρξη δράσεων νέου τύπου όπως οι δράσεις σε συντονισμό με τα κράτη μέλη (λόγω του ότι η πολιτική επιχειρήσεων ασκείται, κυρίως, σε εθνικό επίπεδο) με σκοπό να επιτευχθεί μια συγκέντρωση των προσπαθειών και μια μεγαλύτερη σύγκλιση, καθώς και να προσαρμοστεί η κοινοτική συμβολή στους στόχους του Λευκού Βιβλίου.

II. ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

A. ΟΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Διαπίστωση

Οι κανονιστικές ρυθμίσεις επιβάλλουν, ορισμένες φορές, στις επιχειρήσεις, δαπάνες που ενδέχεται να υποσκάπτουν την ανταγωνιστικότητά τους και να μειώνουν τους διαθέσιμους για επενδύσεις πόρους και το δυναμικό δημιουργίας θέσεων εργασίας. Οι δαπάνες αυτές είναι, ορισμένες φορές, δυσανάλογα υψηλές, ενώ, επιπλέον, οι επιχειρήσεις αυτές είναι λιγότερο ικανές να εξοικονομούν πόρους διαχείρισης για να εξασφαλίσουν τη σωστή τήρηση των κανονισμών και των διοικητικών διαδικασιών στις οποίες υπόκεινται. Η σωρευτική επιβάρυνση εξαιτίας κανονισμών διάφορης προέλευσης αποτελεί ιδιαίτερο πρόβλημα των ΜΜΕ. Η ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης των επιχειρήσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική τώρα, στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, όπου οι επιχειρήσεις και, ιδιαίτερα, οι μικρότερες επιχειρήσεις, αγωνίζονται να αντεπεξέλθουν σε μια εξελιγμένη αγορά, να προσαρμόσουν τις εμπορικές τους στρατηγικές και να είναι ανταγωνιστικές στις αγορές τρίτων χωρών.

Ο καλύτερος τρόπος υποστήριξης της δυνατότητας των επιχειρήσεων να δημιουργούν και να διατηρούν θέσεις απασχόλησης είναι η δημιουργία ενός νομικού και διοικητικού περιβάλλοντος ευνοϊκού για την ίδρυση και την ανάπτυξη τους.

Η συνθήκη, στο άρθρο 130 παρ. 1, αναγνωρίζει ρητώς τη σημασία αυτού του στόχου. Σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1992, που αφορά τη διοικητική απλούστευση, η Επιτροπή έχει στο παρελθόν ασκήσει συγκεκριμένο ρόλο συντονισμού παρακολουθώντας τη πρόοδο των εργασιών διοικητικής απλούστευσης, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε επίπεδο κρατών μελών¹³. Οι εργασίες αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο ευρείας συζήτησης κατά τη διάρκεια της διάσκεψης "Gateways to Growth" που οργανώθηκε στο Μπίρμινγχαμ στις 29/30 Οκτωβρίου 1992 κατά τη διάρκεια της βρετανικής προεδρίας.

Πιο πρόσφατα, πολλά κράτη μέλη (Βέλγιο, Γαλλία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Ηνωμένο Βασίλειο) έδωσαν νέα ώθηση στη δραστηριότητά τους σε αυτόν τον τομέα προτεραιότητας. Δεδομένου του οικονομικού πλαισίου, θα ήταν ιδιαίτερα επιθυμητό να ακολουθήσουν και τα άλλα κράτη μέλη το παράδειγμά τους.

¹³ Δεύτερη έκθεση για τις εργασίες διοικητικής απλούστευσης υπέρ των επιχειρήσεων, και ιδίως υπέρ των ΜΜΕ, στην Κοινότητα - SEC(92)1867 της 27.10.1992.

Πρόταση

Ένας από τους καλύτερους τρόπους επίτευξης του στόχου αυτού θα ήταν η ανάληψη, στον τομέα αυτό, μιας συντονισμένης δράσης μεταξύ των κρατών μελών, στην οποία θα συνέβαλε η Επιτροπή μέσω των δικών της εργασιών διοικητικής απλούστευσης. Αυτή η συντονισμένη δράση αναμένεται να αφορά τόσο τις διοικητικές διατυπώσεις όσο και τους κανονισμούς (διοικητικής, φορολογικής, κοινωνικής, περιβαλλοντικής φύσης ή σχετικούς με την προστασία των καταναλωτών) που επηρεάζουν τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων.

Στόχος μιας τέτοιας συντονισμένης δράσης θα είναι η δημιουργία ενός πλαισίου διαβούλευσης και συντονισμού, ώστε να δοθεί στη δράση αυτή μια μορφή μακροοικονομικής πολιτικής, που θα αποτελεί την καλύτερη εγγύηση κατά του κινδύνου γραφειοκρατικής αποτελμάτωσης. Εντός αυτού του πλαισίου, τα κράτη μέλη θα ενημερώνονται για τις προτεραιότητές τους όσον αφορά την εξέταση των υφιστάμενων νομοθεσιών που παρεμποδίζουν τη δημιουργία ή την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και τη διείσδυση σε νέα πεδία δραστηριοτήτων, ειδικά στον τομέα των υπηρεσιών. Θα ανταλλάσσουν τις καλύτερες εμπειρίες και πρακτικές που θα έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία στο ένα ή στο άλλο κράτος μέλος, ώστε να αντλούν το μεγαλύτερο δυνατό όφελος, με απόλυτο σεβασμό της αυτονομίας τους όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων.

Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι, αν το πράξουν αυτό, τα κράτη μέλη θα είναι δυνατόν να αλληλοϊποστηριχθούν στην άσκηση ενός έργου η σπουδαιότητα του οποίου είναι ανάλογη με την πολυπλοκότητά του. Πράγματι, η ανάλυση της επίδρασης μιας νομοθετικής πράξης ή μιας διοικητικής ρύθμισης στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων αποτελεί έργο μεγάλο και συνολικό που αφορά τόσο τις ΜΜΕ, όσο και άλλους φορείς. Ωστόσο, οι ΜΜΕ αποτελούν το 99,9% των επιχειρήσεων και μειονεκτούν διαρθρωτικά απέναντι στη πολυπλοκότητα του νομοθετικού και διοικητικού περιβάλλοντος. Για το λόγο αυτό, ο συνυπολογισμός των αναγκών τους όσον αφορά την απλούστευση θα ωφελήσει το σύνολο των επιχειρήσεων.

Είναι γεγονός ότι η πλειονότητα των νομοθεσιών και, κατά συνέπεια, της επιβάρυνσης των επιχειρήσεων ανήκει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορέσει να συμβάλει στην εργασία αυτή στο μέτρο που η κοινοτική νομοθεσία επηρεάζει το περιβάλλον των επιχειρήσεων και σε περίπτωση όπου υφίσταται ομοφωνία μεταξύ των κοινοτικών θεσμικών οργάνων όσον αφορά την ανάγκη αναθεώρησης με σκοπό τη μεγαλύτερη απλούστευση, έτσι ώστε να μειωθεί η επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις (πβ. κεφάλαιο Β, παρ. 1.1 παρακάτω). Εξάλλου, η μεταφορά των κοινοτικών οδηγιών στο εθνικό δίκαιο προσθέτει, ορισμένες φορές, μια επιβάρυνση στις επιχειρήσεις η οποία υπερβαίνει τους καθορισθέντες στόχους.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση μιας Ομάδας που θα απαρτίζεται κυρίως από εκπροσώπους των οργανισμών που είναι αρμόδιοι ή διαδραματίζουν στα κράτη μέλη ρόλο συντονισμού στον τομέα της διοικητικής απλούστευσης, θα επιτρέψει τη δημιουργία του καταλληλότερου για το συντονισμό αυτό πλαισίου. Οι διαβουλεύσεις της Ομάδας αυτής με υψηλού επιπέδου εκπροσώπους από τον κόσμο των επιχειρήσεων θα μπορούσε να βοηθήσει στην αύξηση του κύρους της και την καλύτερη εκτίμηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ. Η Επιτροπή, με βάση τις εργασίες της Ομάδας αυτής, θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο με στόχο, κυρίως, τη διατήρηση της αναγκαίας πολιτικής πίεσης. Η υποστήριξη του Συμβουλίου στην πρωτοβουλία αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για να παρασχεθεί στις εργασίες της εν λόγω Ομάδας το πολιτικό βάρος και η αποτελεσματικότητα που επιθυμεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Διαπίστωση

Τα κράτη μέλη διαθέτουν όλα μια εντυπωσιακή δέσμη μέτρων που προορίζονται να υποστηρίξουν τις επιχειρήσεις τόσο κατά τη στιγμή της ίδρυσής τους όσο και σε περιπτώσεις ιδιαίτερα δύσκολων καταστάσεων, όπως η μεταβίβασή τους. Τα μέτρα αυτά μπορούν να προέρχονται από τα κράτη μέλη, αλλά, επίσης, να είναι περιφερειακά ή τοπικά. Αναπτύχθηκαν συχνά κατά τρόπο ανεπαρκώς συντονισμένο και παρουσιάζουν έλλειψη προβολής και ελκυστικότητας λόγω του μεγάλου αριθμού τους και της κατάτησής τους. Αντιμετωπίζοντας τις δυσκολίες πληροφόρησης για τις διαθέσιμες ενισχύσεις και τις πολύπλοκες διαδικασίες πρόσβασης σε αυτές, οι επιχειρήσεις τείνουν να τις αποφεύγουν ή να αμφισβητούν την ικανότητα κάθε εξωτερικού φορέα να τις βοηθήσει.

Για παράδειγμα, μόνο για τα μέτρα στήριξης της ίδρυσης επιχειρήσεων, οι διαθέσιμες πληροφορίες δείχνουν ότι υπάρχουν δύο ομάδες κρατών μελών· η πρώτη διαθέτει περίπου 35 μέτρα, η δεύτερη μέχρι 60 μέτρα. Σε μια δημοσίευση του Δεκεμβρίου του 1993 με τίτλο "Η ανάπτυξη των γαλλικών ΜΜΒ", η κίνηση "Επιχείρηση και πρόοδος" συνιστούσε να "γίνουν γνωστά, μέσω μιας δράσης πώλησης που θα απευθύνεται στις ΜΜΒ και θα χρησιμοποιεί απλή και κατανοητή γλώσσα, τα διάφορα υπάρχοντα χρήσιμα μέτρα τα οποία δεν είναι ακόμη γνωστά στο μεγαλύτερο μέρος των διευθυντικών στελεχών των ΜΜΒ".

Είναι λοιπόν εμφανές ότι η κατάλληλη υποστήριξη των επιχειρήσεων αυξάνει σημαντικά την πιθανότητά τους για επιβίωση και επέκταση. Είναι, για παράδειγμα, γνωστό ότι το επίπεδο και ο τύπος της αρχικής κατάρτισης του ιδρυτή της επιχείρησης, καθώς και η ύπαρξη ή μη ενός εξωτερικού μηχανισμού παροχής συμβουλών, επηρεάζουν έντονα την πιθανότητα "θανάτου" ή επιβίωσης μιας επιχείρησης (έτσι, από ομάδα 16.000 γαλλικών επιχειρήσεων που ιδρύθηκαν το 1984-85 και στις οποίες πραγματοποιήθηκε έρευνα το 1990, το ποσοστό αποτυχίας, κατά τη διάρκεια 5 ετών, για όσες δεν είχαν προστρέξει σε καμία συμβουλή ανερχόταν σε 59% έναντι 19% για εκείνες που είχαν συμβουλευτεί διάφορους εμπειρογνώμονες). Κατά τον ίδιο τρόπο, στον τομέα της χρηματοδότησης, η δυνατότητα μιας επιχείρησης να παρουσιάσει με σωστό τρόπο ένα σχέδιο χρηματοδότησης διευκολύνει σε μεγάλο βαθμό την πρόσβασή της σε χρηματοδοτικούς πόρους των οποίων συχνά δεν γίνεται σωστή εκμετάλλευση.

Έτσι το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του της 22.11.1993, είχε ζητήσει από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν, στο πλαίσιο διευρυνμένων συνεργασιών, τη συνοχή και την προβολή των δράσεων υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη στρατηγική διάσταση του μεγέθους των επιχειρήσεων.

Ομοίως, το Λευκό Βιβλίο για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση, που υποβλήθηκε από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 10/11 Δεκεμβρίου 1993, επισήμαινε ότι θα ήταν "αναγκαίο να ενθαρρυνθεί, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς παροχής συμβουλών, η εμφάνιση μιας ζήτησης για πληροφόρηση, κατάρτιση και παροχή συμβουλών ώστε να υπερπηδηθούν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις, το ποσοστό επιβίωσης των οποίων μπορεί να βελτιωθεί σημαντικά εφόσον τους παρασχεθούν οι κατάλληλες συμβουλές". Για να γίνει αυτό, "θα πρέπει να κινητοποιηθεί όλο το δυναμικό που υπάρχει μεταξύ των ενδιαμέσων των επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε επίσης να εξετάσει τις δυνατότητες βελτίωσης της προσφοράς συμβουλών απευθείας προς τις επιχειρήσεις, σε ό,τι αφορά τις διάφορες πλευρές της τρέχουσας διαχείρισης".

Σύμφωνα με την προτεραιότητα που δίνεται από το Λευκό Βιβλίο στη βελτίωση της διαχείρισης στις ΜΜΕ, η Κοινωνική Πρωτοβουλία υπέρ των ΜΜΕ θα επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να υποστηρίξει οικονομικά τα εθνικά σχέδια παροχής συμβουλών και συνδρομής προς τις ΜΜΕ, ιδίως με σκοπό να οριστούν στρατηγικές εκσυγχρονισμού, να δημιουργηθούν συστήματα ολικής ποιότητας και να αναπτυχθούν σχέδια συνεργασίας, έρευνας, συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις ή επαγγελματικής κατάρτισης.

Πρόταση

α) Βήμα (φόρουμ) συντονισμού σχετικά με τις υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις

Αν και είναι σαφές ότι ο καθορισμός των μέτρων υπέρ των ΜΜΕ είναι κυρίως θέμα υπαγόμενο στην αρμοδιότητα των κρατών μελών (και, ανάλογα με την περίπτωση, άλλων παρεμβαλλόμενων εντός των κρατών αυτών), φαίνεται ωστόσο ότι θα είχε μεγάλο ενδιαφέρον γι'αυτά να θεσπιστεί ένας μηχανισμός αμοιβαίας διαβούλευσης για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών τους. Όντως, καμία συστηματική προσπάθεια συγκριτικής ανάλυσης των καλύτερων πρακτικών δεν έχει αναληφθεί σε κοινοτικό επίπεδο εξαιτίας του πολύ μεγάλου αριθμού πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται σε πολύ διαφορετικά επίπεδα και με μεθόδους που αντιστοιχούν τόσο στις διοικητικές δομές όσο και στην κατάσταση των επιχειρήσεων στα διάφορα κράτη μέλη.

Η προτεινόμενη μέθοδος συνίσταται στη διοργάνωση ενός ή περισσότερων βημάτων (φόρουμ) που θα επιτρέπουν την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ κρατών μελών, με στόχο τον εντοπισμό των "καλύτερων πρακτικών" σε θέματα υποστήριξης των ΜΜΕ στις κρίσιμες φάσεις της ίδρυσης, της ανάπτυξης και της μεταβίβασής τους. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέτρα που προορίζονται να υποστηρίξουν την ανάπτυξη έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο βαθμό κατά τον οποίο μπορούν να συμβάλλουν στην αύξηση της απασχόλησης και όχι μόνο στη σταθεροποίησή της. Ενόψει του γεγονότος ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό των επιχειρήσεων (5 έως 6%) έχουν τη φιλοδοξία να αναπτυχθούν, θα ήταν περισσότερο ενδιαφέρον να αποτελέσουν αντικείμενο σύγκρισης τα μέτρα που βασίζονται σε αυθόρμητη εκδήλωση σχετικού ενδιαφέροντος από αυτές τις επιχειρήσεις και τα οποία εντάσσονται σε μια αναπτυξιακή λογική. Η Επιτροπή, από πλευράς της, θα συμβάλει μέσω ορισμένων πρότυπων δοκιμαστικών δράσεων της που έχουν αποδείξει την αξία τους ως προς το θέμα αυτό (Euromanagement RDT και Plato).

Μεταξύ των "καλύτερων πρακτικών", έχει σημασία να εξεταστούν επίσης τα μέτρα που διευκολύνουν την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδοτικούς πόρους, όπως εκείνα που δοκιμάστηκαν στο πλαίσιο του δοκιμαστικού σχεδίου για το κεφάλαιο εκκίνησης, δεδομένου ότι πρόκειται για καθοριστικό παράγοντα σε κάθε μία από τις φάσεις ανάπτυξης μιας επιχείρησης.

Ένα άλλο θέμα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος είναι αυτό της ανάπτυξης της παραγωγικότητας στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, που περιλαμβάνονται μεταξύ των σημαντικότερων "κοιτασμάτων" απασχόλησης και ανάπτυξης. Εάν προκύψει, από τη διαβούλευση, ότι δεν υφίσταται ακόμη συνεκτική προσέγγιση για την επίτευξη αυτού του ουσιαστικού για τη συνολική ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας στόχου, προβλέπεται να εξεταστεί από κοινού ο καθορισμός μιας κατάλληλης στρατηγικής.

Τέλος, η ανταλλαγή εμπειριών θα πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τις αγορές, την οποία οι επιχειρήσεις ζητούν όλο και συχνότερα για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στην εσωτερική αγορά. Μεταξύ των νέων αγορών που μπορούν να αναφερθούν, ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις, περιλαμβανομένων των ΜΜΕ, παρουσιάζονται στον τομέα του περιβάλλοντος. Οι ΜΜΕ θα πρέπει να ενθαρρυνθούν ιδιαίτερα να ακολουθήσουν το παράδειγμα εκείνων των ΜΜΕ που προσάρμοσαν ήδη τις επιχειρηματικές στρατηγικές τους στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και την αυξανόμενη ζήτηση προϊόντων που σέβονται το περιβάλλον.

Αυτή η ανταλλαγή εμπειριών θα επιτρέψει στα κράτη μέλη, συγχρόνως με τον εντοπισμό των καλύτερων πρακτικών, να εντοπίσουν και τα κενά που υπάρχουν ενδεχομένως, ακόμη, στους μηχανισμούς που διαθέτουν για παροχή ενισχύσεων.

Αυτό το πλαίσιο συντονισμού θα μπορούσε να λάβει τη μορφή μιας ή περισσότερων διασκέψεων που θα διοργανωθούν από την Επιτροπή, η οποία θα επιφορτισθεί με τη σύνταξη σχετικής έκθεσης προς το Συμβούλιο. Σε ό,τι αφορά τα μέτρα υποστήριξης που υπάρχουν σε περιφερειακό επίπεδο, η Επιτροπή των Περιφερειών θα μπορούσε να κληθεί να αναλάβει τη διοργάνωση των διασκέψεων αυτών.

Η ουσιαστική υποστήριξη του Συμβουλίου αναμένεται να βοηθήσει ιδιαίτερα όσον αφορά τη διοργάνωση ενός ή περισσότερων βημάτων (φόρουμ) συντονισμού.

β) Συντονισμένη δράση στον τομέα της τόνωσης της ζήτησης πληροφοριών, της κατάρτισης και της παροχής συμβουλών από μέρους των επιχειρήσεων

Πολλές απόψεις που διατυπώθηκαν πρόσφατα σχετικά με την πολιτική των επιχειρήσεων υπογράμμισαν την έλλειψη προβολής των μέτρων υποστήριξης των επιχειρήσεων που αναφέρθηκε στην παραπάνω διαπίστωση η οποία οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην πληθώρα προγραμμάτων υποστήριξης τα οποία είναι ίσως αναγκαία λόγω των διαφόρων καταστάσεων¹⁴. Οι απόψεις αυτές καθιστούν σαφή την ανάγκη ανάληψης στοχευμένης και συστηματικής δράσης η οποία να εκμεταλλεύεται την προστιθέμενη αξία της συγκέντρωσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης που μπορεί να αυξήσει σημαντικά την αποτελεσματικότητα των μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν στον τομέα της επικοινωνίας με τις επιχειρήσεις. Πρόκειται:

- πρώτον, για τη μεγαλύτερη προβολή, η οποία μπορεί να επιτευχθεί με μια καλύτερη στόχευση και με μεγαλύτερη διαφάνεια ("repackaging"), των υπηρεσιών που προσφέρονται κατά τη στιγμή των τριών κρίσιμων φάσεων της ζωής μιας επιχείρησης. Πράγματι, για να διευκολυνθεί η προώθηση των υπηρεσιών αυτών, καλό θα είναι να υπάρξει μια μεγάλη προσφορά, ανά ευρύτερους τομείς και μάλιστα κατά τρόπο κατανοητό στις ΜΜΕ.

¹⁴ Πβ. κυρίως την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την ενίσχυση της ικανότητας καινοτομίας και επενδύσεων των ΜΜΕ, καθώς και για την προώθηση και την ίδρυση επιχειρήσεων της επιτροπής "Gemeinschaftsausschuss der Deutschen gewerblichen Wirtschaft", του Μαΐου 1994 και, ιδίως, την παράγραφο 5· επίσης "Οι ΜΜΕ στη Μεγάλη Βρετανία", έρευνες που διεξήγαγε το "Economic and Social Research Council" με τη συμμετοχή του "Department for Trade and Industry".

- δεύτερον, για την ανάληψη δράσης με στόχο, αφενός, την τόνωση της ζήτησης που θα επιδιώκει την υπέρβαση αυτής της αδυναμίας διαλόγου και επικοινωνίας του επιχειρηματία με τις διάφορες δομές παροχής υπηρεσιών και, αφετέρου, τη δημιουργία, με τον τρόπο αυτό, ζήτησης, την κατάλληλη στιγμή, γι' αυτές τις υπηρεσίες παροχής βοήθειας.

Μια εκστρατεία επικοινωνίας μεγάλης κλίμακας θα μπορούσε να αναληφθεί χωρίς να χρειαστεί να καταβληθούν συμπληρωματικές δαπάνες, συνδυάζοντας τόσο την ενότητα του μηνύματος σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και την αναγκαία αποκέντρωση της διάδοσής του ώστε να διεισδύσει στα διάφορα είδη επιχειρήσεων. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να επιτευχθεί ενεργός συντονισμός μεταξύ όλων των φορέων με τη μορφή μιας μεγάλης εταιρικής σχέσης η οποία θα πρέπει να οργανωθεί μεν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά να βασίζεται στην εθελοντική συμβολή όλων των οργανισμών υποστήριξης.

Μια τέτοια πρωτοβουλία θα πρέπει να αποτελεί αντικείμενο πολιτικής συναίνεσης στο επίπεδο των κρατών μελών και να εξασφαλίσει την ενεργό συμμετοχή των κυριότερων ενδιαμέσων που παρέχουν υπηρεσίες στις επιχειρήσεις. Εξάλλου, οι διατάξεις όσον αφορά την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων¹⁵ ενθαρρύνουν την προώθηση των δράσεων που αναλαμβάνονται, περιλαμβανομένων και εκείνων που απορρέουν από τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες.

B. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα στηρίζεται στη συνεργασία μεταξύ όλων των συντελεστών που έχουν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο στην ανάπτυξη των ΜΜΕ και στην ενισχυμένη εταιρική σχέση μεταξύ αυτών. Στο πρώτο μέρος του Ολοκληρωμένου Προγράμματος, δίνεται έμφαση στο συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών, στο βαθμό που αυτά ελέγχουν τους κυριότερους μοχλούς των δράσεων που επιτρέπουν την εκμετάλλευση του δυναμικού ανάπτυξης και απασχόλησης στις ΜΜΕ. Θα πρέπει, όμως, να ληφθεί υπόψη ότι και η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει πολυάριθμα νομικά ή χρηματοδοτικά μέσα για να επηρεάσει το περιβάλλον εντός του οποίου λειτουργούν οι επιχειρήσεις και οι υπηρεσίες που τίθενται στη διάθεσή τους.

Τα μέσα αυτά στηρίζονται όχι μόνο στο πολυετές πρόγραμμα δράσεων υπέρ των επιχειρήσεων, του Ιουνίου 1993, αλλά, επίσης, σε κοινοτικές πολιτικές βασισμένες σε διάφορες διατάξεις της συνθήκης. Θα πρέπει να ενταχθούν οι διάφορες δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος Ολοκληρωμένου Προγράμματος.

¹⁵ Απόφαση της Επιτροπής αριθ. C(94)1351 για τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας προς διεξαγωγή από τα κράτη μέλη όσον αφορά τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων και του ΙΕΚ.

1. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1.1. Συνεκτίμηση των αναγκών των επιχειρήσεων κατά την κατάρτιση της κοινοτικής νομοθεσίας

Διαπίστωση

Η Επιτροπή έχει αναλάβει μια διαρκή δέσμευση για βελτίωση και ενίσχυση του συστήματος αξιολόγησης της κοινοτικής νομοθεσίας (πβ. δήλωση σχετικά με το εκτιμώμενο κόστος των προτάσεων της Επιτροπής)¹⁶. Όταν μια νομοθετική πρόταση της Επιτροπής είναι πιθανό να έχει σημαντικό αντίκτυπο στις επιχειρήσεις, η αρμόδια Γενική Διεύθυνση οφείλει να συντάξει αξιολόγηση αντικτύπου.

Το κόστος συμμόρφωσης και οι άλλες διοικητικού χαρακτήρα επιβαρύνσεις πρέπει να σταθμίζονται σε σχέση με τα πιθανά οφέλη συνήθως από άποψη ουσιαστικής προστασίας, για παράδειγμα, για την υγεία και την ασφάλεια ή για περιβαλλοντικούς ελέγχους.

Κατά τις διαπραγματεύσεις που οδήγησαν στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο Μάαστριχτ έγιναν πολλές συζητήσεις σχετικά με την κοινοτική νομοθεσία και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων που οδηγεί στην έκδοση προτάσεων νομοθετικών μέτρων από την Επιτροπή. Οι συζητήσεις αυτές διεξήχθησαν με υπόβαθρο την ανησυχία των κρατών μελών για την αρχή της επικουρικότητας, ιδιαίτερα αναφορικά με την έννοια της αναλογικότητας στη νομοθεσία.

Για να εφαρμοστεί η δήλωση που επισυνάπτεται ως παράρτημα στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Επιτροπή εξετάζει τους νέους προσανατολισμούς της νομοθετικής πολιτικής, περιλαμβανομένης μιας μεθοδολογίας που θα έπρεπε να ακολουθείται για την ανάλυση κόστους - οφελών των εξεταζόμενων μέτρων. Επιπλέον, η Επιτροπή διεξάγει τον έλεγχο της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας που συζητήθηκε κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Βρυξελλών στις 11/12 Δεκεμβρίου 1993.

Πρόταση

Με βάση τις εργασίες που διεξήχθησαν στον τομέα της νομοθετικής πολιτικής και μια αξιολόγηση της πρακτικής που εφαρμόζεται όσον αφορά το δελτίο αντικτύπου, η Επιτροπή θα αναθεωρήσει και θα ενισχύσει τις εσωτερικές της διαδικασίες σχετικά με την αξιολόγηση των επιπτώσεων και την επίδραση των νομοθετικών της προτάσεων, ώστε να συμπεριλάβει την ανάλυση κόστους - αποτελεσματικότητας ή κόστους - οφελών στην προετοιμασία ενός πληρέστερου δελτίου αντικτύπου για τις επιχειρήσεις, το οποίο να περιλαμβάνει μια ειδική αναφορά στις ΜΜΕ. Το δελτίο αυτό θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος της πρότασης που θα υποβληθεί στην Επιτροπή και, στη συνέχεια, στο Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Όσον αφορά την υφιστάμενη κοινοτική νομοθεσία, η Επιτροπή θα προτείνει τη διεξαγωγή κωδικοποιήσεων, κάθε φορά που αυτό θα είναι αναγκαίο, έτσι ώστε να απλουστευθεί η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, και θα υποβάλλει τις προτάσεις που είναι αναγκαίες για να συνεκτιμώνται οι εμπειρίες που αποκομίστηκαν κατά την εφαρμογή του δευτερογενούς δικαίου.

¹⁶ Παράρτημα της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σελ. 230.

1.2. Βελτίωση των όρων μεταβίβασης των επιχειρήσεων

Διαπίστωση

Αν και είναι αλήθεια ότι οι ΜΜΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη και την απασχόληση, ο οποίος αναγνωρίζεται ευρύτατα από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, είναι ωστόσο εξίσου αληθές ότι χιλιάδες ΜΜΕ εξαφανίζονται κάθε χρόνο, επειδή δεν μπόρεσαν να υπερβούν τις δυσχέρειες που συνδέονται με τη μεταβίβαση τους. Έτσι, εκτιμάται ότι περίπου 10% των αιτήσεων για κήρυξη σε κατάσταση πτώχευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλονται σε κακή διαχείριση της διαδοχής, πράγμα που θέτει σε κίνδυνο τουλάχιστον 30.000 επιχειρήσεις και 300.000 θέσεις εργασίας ετησίως. Αυτό το ποσοστό "θνησιμότητας" συναντάται σε όλα τα κράτη μέλη και το πρόβλημα θα τίθεται με αυξημένη οξύτητα στα προσεχή έτη, καθόσον η γενιά των επιχειρηματιών της αμέσως μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο εποχής φθάνει σήμερα στην ηλικία της συνταξιοδότησης. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να ληφθούν μέτρα ώστε να διευκολυνθεί η μεταβίβαση των επιχειρήσεων και, κατά συνέπεια, να διαφυλαχθεί ο ιστός των ΜΜΕ και να διατηρηθεί η απασχόληση.

Η Επιτροπή συγκέντρωσε εμπειρογνώμονες προερχόμενους από όλα τα κράτη μέλη σε ένα συμπόσιο που έγινε στις Βρυξέλλες στις 29 και 30 Ιανουαρίου 1993. Εκεί φάνηκε ότι τα προβλήματα της μεταβίβασης πηγάζουν εν μέρει από το εταιρικό δίκαιο, σε επίπεδο κρατών μελών, το οποίο πολύ απέχει από το να ευνοεί τη συνέχεια των προσωπικών εταιρειών και δεν επιτρέπει την επιθυμητή ευελιξία για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες. Το κληρονομικό δίκαιο, από πλευράς του, δεν έχει καθόλου εξελιχθεί από δεκάετιών και δεν είναι προσαρμοσμένο στις σημερινές απαιτήσεις, ιδιαίτερα όταν μια επιχείρηση δεν έχει υιοθετήσει εταιρική μορφή. Στα προβλήματα αυτά έρχεται να προστεθεί μια πολύ βαριά φορολογική πίεση που εξασθενίζει σημαντικά το ενεργητικό της επιχείρησης. Οι εμπειρογνώμονες επιβεβαίωσαν εξάλλου, την ανάγκη ανάληψης κοινοτικών δράσεων για τη διευκόλυνση της μεταβίβασης και πρότειναν μια σειρά συγκεκριμένων μέτρων στα οποία η Επιτροπή προτίθεται να δώσει συνέχεια με τις ακόλουθες προτάσεις.

Πρόταση

Η ύπαρξη υπηρεσιών παροχής συμβουλών προς τους επιχειρηματίες είναι απαραίτητη για την ευαισθητοποίηση και τη χάραξη μιας στρατηγικής στον τομέα της μεταβίβασης. Αυτή θα πρέπει να ενθαρρύνεται στο πλαίσιο της συντονισμένης δράσης μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται στις επιχειρήσεις (βλ. I.B. παραπάνω).

Εντούτοις, τέτοιες υπηρεσίες δεν επαρκούν για να επιτρέψουν επιτυχημένες μεταβιβάσεις, εφόσον συνεχίζουν να υπάρχουν νομικά και φορολογικά εμπόδια που οφείλονται στο εθνικό δίκαιο. Για το λόγο αυτό είναι ιδιαίτερα επιθυμητό να μπορέσει συγχρόνως να βελτιωθεί το νομικό και φορολογικό περιβάλλον των ΜΜΕ. Η Επιτροπή προτίθεται, για το σκοπό αυτό, να διευκολύνει τη διάδοση των καλύτερων πρακτικών που υπάρχουν σε ορισμένες χώρες, χωρίς να επιβάλλει στα κράτη μέλη υποχρεωτικές διαδικασίες.

Η Επιτροπή θα αρχίσει ευρεία διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς η οποία θα αφορά έναν ορισμένο αριθμό στοιχείων που αποσκοπούν στο να προσφέρουν στις επιχειρήσεις ένα νομικό και φορολογικό περιβάλλον ευνοϊκότερο για τη μεταβίβασή τους, ειδικότερα:

- διευκολύνοντας τη συνέχεια μιας ατομικής επιχείρησης ή μιας προσωπικής εταιρείας σε περίπτωση θανάτου του επιχειρηματία ή ενός από τους εταίρους·
- διευκολύνοντας, ειδικότερα, τη μετατροπή της ατομικής επιχείρησης ή της προσωπικής εταιρείας σε κεφαλαιουχική εταιρεία ενόψει της μεταβίβασής της, ξεκινώντας από μια κοινή εξέταση των πλέον ενδεδειγμένων διαδικασιών·
- διευκολύνοντας την υιοθέτηση από τις ΜΜΕ του καθεστώτος της ανώνυμης εταιρείας, μέσω της ελάφρυνσης των διοικητικών διατυπώσεων και των τελών πρόσβασης στο καθεστώς αυτό, σε βαθμό συμβατό με τη διατήρηση των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων·
- ελαφρύνοντας την φορολογική επιβάρυνση των κληρονόμων που συνεχίζουν τη δραστηριότητα της επιχείρησης.

Μετά τη διαβούλευση αυτή, η Επιτροπή θα απευθύνει σύσταση στα κράτη μέλη. Σκοπός της σύστασης είναι να εξαλειφθούν τα κυριότερα εμπόδια που παρακωλύουν την επιτυχία μιας μεταβίβασης, γενικεύοντας, στο κοινοτικό επίπεδο, πρωτοβουλίες που έχουν παραμείνει μέχρι σήμερα αποσπασματικές στο επίπεδο των κρατών μελών. Η εφαρμογή μιας τέτοιας σύστασης από τα κράτη μέλη θα συνέβαλε στην εξασφάλιση της συνέχειας των επιχειρήσεων και των θέσεων εργασίας που συνδέονται με αυτές.

Το πρόβλημα της διπλής φορολόγησης των διαδοχών, που μπορεί να παρουσιαστεί όταν ο αποθανών, ο διάδοχος και το ενεργητικό βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα αποτελέσει επίσης αντικείμενο διαβούλευσης για να καθοριστεί εάν η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει σύσταση ή να προτείνει την ανάληψη άλλης κατάλληλης δράσης.

1.3. Βελτίωση του φορολογικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ

Διαπίστωση

Γενικά, οι ΜΜΕ δεν έχουν τις ίδιες δυνατότητες με τις μεγάλες επιχειρήσεις για να εξεύρουν την κατάλληλη χρηματοδότηση για τις επενδύσεις που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν. Με στόχο να ελευθερωθεί όσο γίνεται καλύτερα το δυναμικό ανάπτυξης και απασχόλησης των ΜΜΕ, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η ικανότητα αυτοχρηματοδότησής τους συγχρόνως με άλλες πρωτοβουλίες αναφερόμενες στην πρόσβαση σε εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης (βλ. 2.1. παρακάτω).

Όμως, διαπιστώνεται ότι οι σημερινές μορφές φορολόγησης των ΜΜΕ ενδέχεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αποτελέσουν τροχοπέδη για την ανάπτυξη της ικανότητάς τους για αυτοχρηματοδότηση, ανάλογα με το αν οι επιχειρήσεις αυτές έχουν ή όχι μορφή κεφαλαιουχικών εταιρειών. Όντως, λαμβανομένης υπόψη της νομικής τους μορφής, οι ατομικές επιχειρήσεις και οι προσωπικές εταιρείες, ελλείψει διάκρισης μεταξύ διανεμόμενου και επανεπενδυόμενου εισοδήματος, φορολογούνται πολύ συχνά επί του συνόλου του εισοδήματός τους με οριακά ποσοστά φορολογίας εισοδήματος που μπορούν να είναι ανώτερα από τα ποσοστά φορολόγησης των επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, σε μια τέτοια κατάσταση, η ικανότητα αυτοχρηματοδότησης των ατομικών επιχειρήσεων και των προσωπικών εταιρειών κινδυνεύει να μειωθεί σε σχέση με εκείνη των κεφαλαιουχικών εταιρειών του ίδιου μεγέθους λόγω της μεγαλύτερης φορολογικής επιβάρυνσης. Η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου Ruding για θέματα φορολογίας των επιχειρήσεων επέστησε το 1992 την προσοχή της Επιτροπής και του Συμβουλίου σε αυτή τη προβληματική.

Τη στιγμή αυτή βρίσκονται σε εξέλιξη προβληματισμοί που είναι δυνατόν να επιτρέψουν την επανόρθωση της κατάστασης αυτής: θα ήταν δυνατόν, αφενός, να περιοριστεί η φορολόγηση του μη διανεμόμενου εισοδήματος των ατομικών επιχειρήσεων και των προσωπικών εταιρειών, σύμφωνα με διαδικασίες που θα επιλέξουν τα κράτη μέλη και, αφετέρου, να διευκολυνθεί η μετατροπή των ατομικών επιχειρήσεων και των προσωπικών εταιρειών σε κεφαλαιουχικές εταιρείες.

Εξάλλου, οι συνθήκες χρηματοδότησης των ΜΜΕ θα βελτιώνονταν μέσω της θέσπισης της φορολογικής μεταχείρισης των επενδυτών και, ιδίως, των επιχειρηματικών κεφαλαίων, που να εξασφαλίζει την εξάλειψη της διπλής οικονομικής φορολόγησης η οποία μπορεί να παρουσιαστεί στην αλυσίδα χρηματοδότησης.

Πέραν του ρόλου στη διαδικασία χρηματοδότησης των επενδύσεων των ΜΜΕ, η φορολογία, λόγω της ποικιλομορφίας της στον κοινοτικό χώρο, μπορεί επίσης να επηρεάσει ή και να παρεμποδίσει τον τρόπο ανάπτυξης της επιχείρησης. Έτσι, διαπιστώνεται συχνά ότι οι ΜΜΕ παραιτούνται από τα σχέδια επέκτασης των δραστηριοτήτων τους σε άλλα κράτη μέλη μέσω μόνιμης εγκατάστασής τους, από φόβο υπερβολικής επιβάρυνσής τους με διοικητικά βάρη συνδεδεμένα με την ανάγκη συμμόρφωσής τους σε μια άλλη φορολογική νομοθεσία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εξετάζει τη δυνατότητα υπαγωγής, στη φάση εκκίνησης, των μόνιμων εγκαταστάσεων σε άλλα κράτη μέλη στη φορολογική νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης.

Πρόταση

Όπως ανακοινώθηκε στο στρατηγικό πρόγραμμα για την Εσωτερική Αγορά, η Επιτροπή θα υποβάλει, παράλληλα, στα κράτη μέλη ανακοίνωση για τη βελτίωση του φορολογικού περιβάλλοντος των ΜΜΕ, με στόχο τη μείωση των εμποδίων για την ανάπτυξή τους και, κατά συνέπεια, τη βελτίωση των δυνατοτήτων τους για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Η ανακοίνωση αυτή θα συνοδεύεται από σύσταση σχετικά με τον τρόπο φορολόγησης των επιχειρήσεων.

Όσον αφορά την έμμεση φορολογία, έχει ληφθεί ένας συγκεκριμένος αριθμός μέτρων για τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων που οφείλονται στο μεταβατικό καθεστώς του ΦΠΑ¹⁷. Εξάλλου, η Επιτροπή θα υποβάλει, πριν τα τέλη του έτους, προτάσεις για την αναθεώρηση του ισχύοντος συστήματος ΦΠΑ.

1.4. Βελτίωση των προθεσμιών πληρωμής μεταξύ επιχειρήσεων

Διαπίστωση

Η τάση που διαπιστώθηκε στη διάρκεια των τελευταίων ετών για πολλαπλασιασμό και επιδείνωση των καθυστερήσεων των πληρωμών προκαλεί σοβαρές ανησυχίες στους επιχειρηματικούς κύκλους. Μια έρευνα που δημοσιεύτηκε πρόσφατα από μεγάλη εταιρεία λογιστικού ελέγχου επιβεβαίωσε την τάση αυτή: το 65% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που ρωτήθηκαν θεωρούσαν ότι υπήρξε επιδείνωση κατά το 1993.

Για ορισμένες επιχειρήσεις, οι καθυστερήσεις πληρωμής χρησιμοποιούνται κατά τρόπο συστηματικό ως πρακτική βέλτιστης οικονομικής διαχείρισης.

Η υπερβολική επιμήκυνση των προθεσμιών πληρωμής είναι γενικά βλαβερή για τις επιχειρήσεις και, κυρίως, για τις μικρομεσαίες. Αυξάνοντας τις οικονομικές και διοικητικές τους επιβαρύνσεις υποσκάπτουν το σύνολο του οικονομικού ιστού και θέτουν σε κίνδυνο την επιβίωση πολυάριθμων επιχειρήσεων.

Το 1993, οι υπηρεσίες της Επιτροπής προέβησαν σε ευρεία διαβούλευση με όλους τους ενδιαφερόμενους κύκλους με βάση ένα έγγραφο εργασίας¹⁸. Συνέλεξαν έτσι τα σχόλια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής καθώς και περισσότερων από 130 επαγγελματιών οργανώσεων. Μια δημόσια συζήτηση επί του θέματος αυτού έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 7/8 Ιουλίου 1993. Οι διαβουλευσεις αυτές επέτρεψαν να διαπιστωθεί μια πολύ ισχυρή υποστήριξη για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες, καθώς οι δυσχέρειες πληρωμής θεωρούνται ως τροχοπέδη για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων - και ειδικότερα των ΜΜΕ - καθώς και για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Η Στρογγυλή Τράπεζα Υψηλών Προσωπικοτήτων του Τραπεζικού Τομέα που αναφέρθηκε στην εισαγωγή προέβη στην εκτίμηση ότι η "διεπιχειρησιακή πίστη" αποτελεί ένα από τα βασικά προβλήματα της χρηματοδότησης των ΜΜΕ. Συνέστησε στα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα με σκοπό να ενθαρρύνουν ή και να επιβάλουν την τήρηση των προθεσμιών πληρωμής και να προαγάγουν τα ενδεδειγμένα χρηματοδοτικά μέσα, υπό συνθήκες προσιτές για τις ΜΜΕ.

¹⁷ Οδηγία 92/111/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14.12.1992, ΕΕΕΚ L 384 της 30.12.92, σελ. 47, πρόταση οδηγίας της Επιτροπής της 09.03.1994, COM (94) 58 Τελικό, ΕΕΕΚ 107 της 15.04.94, σελ. 7.

¹⁸ SEC(92)2214 της 18.11.1992.

Στο Στρατηγικό της Πρόγραμμα για την Εσωτερική Αγορά, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι στον τομέα αυτό θα υποβληθούν προτάσεις κατά τη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου του 1994. Στο ίδιο πλαίσιο, η Επιτροπή εξετάζει, επίσης, το θέμα των διασυνοριακών πληρωμών των οποίων το κόστος και οι καθυστερήσεις βαρύνουν οικονομικά τις επιχειρήσεις.

Προκύπτει σαφώς από τη διαβούλευση ότι:

- το πρόβλημα των προθεσμιών πληρωμής επηρεάζει την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ιδίως όσον αφορά τις διασυνοριακές πληρωμές·
- η φύση των προβλημάτων και οι δυνατές λύσεις διαφέρουν ανάλογα με το αν πρόκειται για παράταση των συμβατικών προθεσμιών ή για καθυστερήσεις πληρωμής: η προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στη δεύτερη περίπτωση·
- οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να υπαχθούν σε ιδιαίτερη "πειθαρχία".
- μόνο ένα "πακέτο" μέτρων διαφορετικής φύσης - τόσο νομικής όσο και πρακτικής - θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι βελτιώνει την κατάσταση.

Προτάσεις

Λαμβανομένων υπόψη αυτών των παρατηρήσεων και του συνόλου των προτάσεων που υποβλήθηκαν κατά τη διαβούλευση, η Επιτροπή προτίθεται να απευθύνει, σε πρώτη φάση, μια σύσταση προς τα κράτη μέλη.

Η σύσταση θα αποσκοπεί ουσιαστικά στη βελτίωση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, στο μέτρο που αυτό δεν κρίνεται επαρκώς αποτρεπτικό για τους κακοπληρωτές. Θα καλύπτει, ειδικότερα, το δικαίωμα για τόκους υπερημερίας, τις διαδικασίες προσφυγής σε περίπτωση μη διαφωνίας και την αυστηρότερη τήρηση των υποχρεώσεων πληρωμής από μέρους των δημοσίων αρχών. Η επιλογή αυτού του μη δεσμευτικού χαρακτήρα νομικού μέσου αναμένεται να επιτρέψει στα κράτη μέλη να λάβουν περισσότερα μέτρα προσαρμοσμένα στο δικό τους νομικό πλαίσιο και τις δικές τους εμπορικές συνήθειες. Εντούτοις, στην περίπτωση κατά την οποία η σύσταση δεν φέρει αποτελέσματα, η Επιτροπή επιφυλάσσεται της δυνατότητας να υποβάλει προτάσεις δεσμευτικότερου χαρακτήρα.

Σε ό,τι αφορά τις δυσχέρειες που είναι ίδιες των διασυνοριακών συναλλαγών, παραδείγματος χάριν σε θέματα εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, η Επιτροπή θα εξετάσει τη δυνατότητα προώθησης μιας κοινής δράσης μεταξύ των κρατών μελών στο πλαίσιο του τρίτου πυλώνα της συνθήκης του Μάαστριχτ (πτυχή δικαστικής συνεργασίας) για να επιταχύνεται η λήξη εκτελεστού τίτλου για μη αμφισβητούμενες οφειλές.

Εξάλλου, η Επιτροπή θα αναλάβει ενέργειες ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών οργανώσεων και των ενδιαμέσων των επιχειρήσεων ως προς το ρόλο τους σε θέματα ενημέρωσης και κατάρτισης των ΜΜΕ στον τομέα της οικονομικής διαχείρισης και των προθεσμιών πληρωμής. Αυτές οι ίδιες οργανώσεις θα ενθαρρυνθούν να προαγάγουν, για παράδειγμα, μέσω επαγγελματικών συμφωνιών, κανόνες αναγνωρισμένους και τηρούμενους στον τομέα αυτό.

1.5. Διευκόλυνση της θέσπισης συστήματος ευνοϊκού για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης στις τοπικές υπηρεσίες

Διαπίστωση

Στο πλαίσιο της παρακολούθησης του Λευκού Βιβλίου, η Επιτροπή διεξάγει τις εργασίες σχετικά με τα νέα "κοιτάσματα" θέσεων απασχόλησης ιδίως στους τομείς που διαθέτουν έκδηλο δυναμικό, του οποίου δεν έχει γίνει καλή εκμετάλλευση, όπως οι τοπικές υπηρεσίες ή η προστασία του περιβάλλοντος.

Πρόταση

Η Επιτροπή θα προσδιορίσει πρότυπα για τις δραστηριότητες υπηρεσιών (όπως η υπηρεσία επιταγών) και θα υποστηρίξει, ενδεχομένως, τη διάδοσή τους. Στόχος της Επιτροπής είναι η ανάλυση των μέσων υποστήριξης της ανάπτυξης των υπηρεσιών αυτών, επαργυρώνοντας για τη συμβατότητά τους με τις υπηρεσίες άλλων υφιστάμενων επιχειρήσεων. Μια συγκεντρωτική έκθεση θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Έσης το Δεκέμβριο του 1994.

2. ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η υποστήριξη της ανάπτυξης και της προσαρμογής των ΜΜΕ αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την εξασφάλιση, αφενός μεν, πλήρους αποτελεσματικότητας στην εσωτερική αγορά και, αφετέρου, επαρκούς επιπέδου ανταγωνιστικότητας για τις επιχειρήσεις μας.

Για να γίνει αυτό, θα ληφθεί ένα σύνολο μέτρων, σε κοινοτικό επίπεδο, πέρα από το πολυετές πρόγραμμα 1993-1996 που αναφέρθηκε ήδη στο κεφάλαιο I. Πρόκειται για:

- α. παρεμβάσεις των διαρθρωτικών πολιτικών και, κυρίως, για την Κοινοτική Πρωτοβουλία ΜΜΕ η οποία έχει ως στόχο, κυρίως στις περιφέρειες του στόχου 1, να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν το διοικητικό και νομοθετικό περιβάλλον, να ενσωματώσουν την καινοτομία και τον εκσυγχρονισμό και να υιοθετήσουν τις πλέον σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης στο πλαίσιο μιας στρατηγικής προσέγγισης· άλλες Κοινοτικές Πρωτοβουλίες που θα εφαρμόζονται με την υποστήριξη των διαρθρωτικών ταμείων, ιδιαίτερα τις δράσεις κατάρτισης που είναι προσανατολισμένες στην απασχόληση για το σκοπό αυτό, η πρωτοβουλία ADAPT, που αποσκοπεί στην προσαρμογή στις βιομηχανικές μεταβολές, θα καλύπτει ευρέως τις ΜΜΕ.

- β. το τέταρτο πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΤΑ, το οποίο εγκρίθηκε πρόσφατα από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το πρόγραμμα αυτό αναγνωρίζει το ρόλο που διαδραματίζουν οι ΜΜΕ και τις ανάγκες τους στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής καινοτομίας. Αποσκοπεί στο να διευκολύνει τη συμμετοχή τους στα κοινοτικά προγράμματα ΕΤΑ και να τονώσει τη διάθεση των αποτελεσμάτων της έρευνας στις ΜΜΕ, διευκολύνοντας, επίσης, τη μεταφορά γνώσεων και τεχνογνωσίας, μέσω της αυξημένης βοήθειας που παρέχει ήδη κατά το στάδιο της προετοιμασίας των φακέλων¹⁹.
- γ. την εφαρμογή του προγράμματος κατάρτισης LEONARDO που υπέβαλε η Επιτροπή στις 22 Δεκεμβρίου 1993 και για το οποίο γνωμοδότησε ευνοϊκά το Κοινοβούλιο στις 4 Μαΐου. Το πρόγραμμα αυτό αναμένεται να αποτελέσει προσεχώς αντικείμενο κοινής θέσης του Συμβουλίου. Η προώθηση της πρόσβασης στη συνεχή κατάρτιση και η σχέση της με την κατάρτιση σε ευρεία βάση αποτελεί προϋπόθεση απαραίτητη για την αύξηση των ικανοτήτων των εργαζομένων και την υποστήριξη της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.
- δ. διεξαγόμενες εργασίες σχετικά με τη διαμόρφωση της κοινωνίας της πληροφόρησης· στο πλαίσιο αυτό, η διάδοση των τεχνολογιών του μέλλοντος είναι ακόμη περιορισμένη, με αποτέλεσμα να μην έχουν οι ΜΜΕ πρόσβαση σε όλες τις μορφές πληροφοριών που χρειάζονται για να βελτιώσουν τη διαχείριση· συνεπώς, είναι σημαντικό να καταβληθούν προσπάθειες για να δοθεί στις ΜΜΕ η δυνατότητα πρόσβασης στις προηγμένες υπηρεσίες τηλεπληροφορικής, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, οι βιντεοσυνεδριάσεις και η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (EDI). Χάρη στις λεωφόρους των πληροφοριών θα καταστεί δυνατή η πρόσβαση, σε απευθείας σύνδεση, σε δίκτυα λογιστικών πληροφοριών, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, εμπορίας ή κατάρτισης. Τα κοινοτικά δίκτυα πληροφόρησης και συνεργασίας που δημιουργήθηκαν χάρη στην πολιτική επιχειρήσεων καλούνται να συμμετάσχουν στις εξελίξεις αυτές. Ανάλογα με την εξέλιξη των εργασιών σχετικά με την κοινωνία της πληροφόρησης, η Επιτροπή θα αναλάβει τις κατάλληλες για τις ΜΜΕ πρωτοβουλίες.

Στο πλαίσιο αυτό, οι δράσεις υποστήριξης θα πρέπει να ανταποκρίνονται, κυρίως, στους τρεις στόχους προτεραιότητας που έχουν ήδη καθοριστεί στο Λευκό Βιβλίο:

- βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και την πίστωση
- υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων
- υποστήριξη για τη βελτίωση της ποιότητας στη διαχείριση.

¹⁹ Πρέπει να σημειωθεί η δράση MINT (Managing the Integration of New Technologies - διαχείριση της ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών) που άρχισε στο πλαίσιο του προγράμματος SPRINT. Η MINT αποσκοπεί στην προώθηση της αφομείωσης νέων τεχνολογιών από τις ΜΜΕ, ζητώντας τη συμβολή ειδικευμένων συμβούλων στη διαχείριση της καινοτομίας και, ειδικότερα, τον τεχνολογικό έλεγχο, την ποιότητα, τη σχεδίαση (design), την ανάλυση της αξίας και την διεθνή τεχνολογική συνεργασία των επιχειρήσεων. Μετά τον έλεγχο που θα διεξαχθεί στο πλαίσιο του MINT, η ΜΜΕ θα μπορεί να απευθυνθεί στον καταλληλότερο για τις ανάγκες της περιφερειακό, εθνικό ή κοινοτικό μηχανισμό υποστήριξης.

2.1. Βελτίωση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και την πίστωση

Διαπίστωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δημιουργήσει πολυάριθμα χρηματοδοτικά μέσα από τα οποία μπορούν να επωφεληθούν οι ΜΜΕ. Πέραν της υποστήριξης που προσφέρεται στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο των διαφόρων κοινοτικών προγραμμάτων (π.χ. σε θέματα έρευνας, κατάρτισης ή χρηματοοικονομικής τεχνικής), πρόκειται κυρίως για παρεμβάσεις μέσω των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των συνολικών δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ.).

Τα μέσα αυτά έχουν, βέβαια, μεγάλη αξία για τις επιχειρήσεις. Εντούτοις, οι μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί αποδεικνύουν ότι το δυναμικό τους θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο καλύτερης εκμετάλλευσης από τις ΜΜΕ.

Νέες πρωτοβουλίες αποφασίστηκαν, επίσης, στον τομέα αυτό κατά τις ευρωπαϊκές συνόδους κορυφής του Εδιμβούργου και της Κοπεγχάγης. Πρόκειται, αφενός, για την απόφαση δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ), στο οποίο θα διατεθούν 2 δισεκατομμύρια ECU και που θα επιτρέπει την παροχή εγγυήσεων για δάνεια υπέρ των ΜΜΕ και των διευρωπαϊκών δικτύων. Αφετέρου, έχει προσδιοριστεί για τις ΜΜΕ ένα ειδικό τμήμα των δανείων της ΕΤΕπ. ύψους 1 δισεκατομμυρίου ECU, συνοδευόμενο από επιδότηση επιτοκίου. Ο προσδιορισμός των διατυπώσεων εφαρμογής των μέσων αυτών θα είναι καθοριστικός για τον ενδιαφέρον που θα παρουσιάσουν για τις ΜΜΕ.

Εξάλλου, η Στρογγυλή Τράπεζα των Υψηλών Προσωπικοτήτων του Τραπεζικού Τομέα και των ΜΜΕ επιμένει, ιδίως, ότι θα πρέπει να διατεθεί μεγαλύτερο μέρος των παρεμβάσεων του ΕΤαΕ για τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Το ΕΤαΕ θα πρέπει να παρεμβαίνει κατά τρόπο όσο το δυνατό περισσότερο εύκαμπτο. Εξάλλου, θα πρέπει να είναι σε θέση να υποστηρίζει τα συστήματα εγγυήσεων που υπάρχουν στα κράτη μέλη. Όσον αφορά τις επιδοτήσεις επιτοκίου στα δάνεια της ΕΤΕπ., η Στρογγυλή Τράπεζα διατύπωσε επιφυλάξεις όσον αφορά τη χορήγησή τους υπό την προϋπόθεση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Συνιστά, εξάλλου, επαγρύπνηση ώστε να ωφελούνται πλήρως οι ΜΜΕ από το πλεονέκτημα των επιδοτήσεων επιτοκίου κατά 2%, καθώς και για να είναι οι ενδιαμέσοι ειδικευμένοι στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ. Η έκθεση της Στρογγυλής Τράπεζας περιλαμβάνει, επίσης, συστάσεις προς τα κράτη μέλη, τον τραπεζικό κόσμο και τις ΜΜΕ. Η έκθεση αυτή πρόκειται να δημοσιευτεί.

Τέλος, η Κοινοτική Πρωτοβουλία ΜΜΕ που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 16 Φεβρουαρίου 1994, επιτρέπει τη συγχρηματοδότηση εθνικών μέτρων που αποσκοπούν στην υποστήριξη της πρόσβασης των ΜΜΕ σε πιστώσεις και χρηματοδοτήσεις, όπως προβλέπει το άρθρο 1 γ του κανονισμού ΕΤΠΑ²⁰ για το σύνολο των παρεμβάσεων βάσει των περιφερειακών πολιτικών.

²⁰ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2083/93 του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1993 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΕΕΕΚ L 193 της 31.07.93, σελ. 34.

Δράσεις

Η Επιτροπή θα συνεχίσει, στο πλαίσιο των κοινοτικών προγραμμάτων που ήδη υπάρχουν, την υποστήριξη πρότυπων δοκιμαστικών σχεδίων, στο βαθμό που αυτά αποσκοπούν στη δημιουργία νέων χρηματοδοτικών μέσων (π.χ. στον τομέα της αμοιβαίας εγγύησης και του επιχειρηματικού κεφαλαίου) ή στη βελτίωση της λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών αγορών σε κοινοτικό επίπεδο (π.χ. ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών για την προαγωγή της απόκτησης συμμετοχών στις ΜΜΕ). Εξάλλου, στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και, ιδίως, όσον αφορά την Κοινοτική Πρωτοβουλία ΜΜΕ, η Επιτροπή θα ενθαρρύνει, με συγχρηματοδότηση, τα εθνικά μέτρα που αποσκοπούν στην υποστήριξη ιδίως της πρόσβασης των ΜΜΕ σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου και σε άλλα καινοτόμα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Όσον αφορά τα συνολικά δάνεια της ΕΤΕπ., η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη βελτίωση των τρόπων παρέμβασης αυτών των κοινοτικών μέσων υπέρ της χρηματοδότησης των ΜΜΕ και στον συνδυασμό τους με συγχρηματοδοτήσεις από τα διαρθρωτικά ταμεία. Η επιλογή των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών φαίνεται να έχει καθοριστική σημασία από την άποψη αυτή.

Η Επιτροπή θα εξετάσει τις συστάσεις της Στρογγυλής Τράπεζας και το ενδεχόμενο να δοθεί συνέχεια σε αυτές.

2.2. Υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων

Διαπίστωση

Η ενθάρρυνση των εταιρικών σχέσεων και των συμμαχιών μεταξύ ευρωπαϊκών επιχειρήσεων - οι οποίες θα πρέπει, βέβαια, να τηρούν τους κανόνες του ανταγωνισμού - ανταποκρίνεται στις ανάγκες βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ ενώπιον του παγκόσμιου και διεθνούς χαρακτήρα που αποκτούν η παραγωγή και οι συναλλαγές, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή ενός συνόλου δράσεων στους ακόλουθους τομείς.

Δράσεις

2.2.1 Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορεί στο εξής να ενισχύει την δράση της για τόνωση της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων μέσω της παροχής υποστήριξης και πέραν της πρώτης φάσης αναζήτησης εταιρών. Έχει ήδη θέσει σε εφαρμογή δράσεις - (κυρίως BC-NET, BRE, Europartenariat, INTERPRISE, υπεργολαβία δικτύου SPRINT) - που αποσκοπούν κατά κύριο λόγο στη διευκόλυνση της αναζήτησης εταιρών και της πρώτης επαφής μεταξύ των επιχειρηματιών. Όμως, πολύ συχνά, η συνέχεια των πρώτων φάσεων μιας διαδικασίας προσέγγισης απαιτεί μια παρέμβαση κοντά στις επιχειρήσεις (εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο) και κατάλληλα συνοδευτικά μέτρα επί κάποια χρονική περίοδο.

Μια πρώτη δοκιμαστική δράση βρίσκεται υπό εξέλιξη στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος ΜΜΕ υπέρ των βιοτεχνικών επιχειρήσεων.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί, επίσης, ότι μεταξύ των επιλέξιμων μέτρων του προγράμματος κοινοτικής πρωτοβουλίας ΜΜΕ έχει προβλεφθεί και μια κοινοτική συγχρηματοδότηση για να ενθαρρυνθεί η διαπεριφερειακή και διεθνική συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών, υποστηρίζοντας την αναζήτηση εταιρών πέραν της πρώτης επαφής μέχρι τη σύναψη συμβατικής σχέσης.

- 2.2.2 Σ'αυτά μπορεί να προστεθεί μια υποστήριξη των προσπαθειών των ΜΜΕ να συμμετάσχουν σε δίκτυα επιχειρήσεων που αποσκοπούν, π.χ., στην εφαρμογή ευέλικτων και εξειδικευμένων συστημάτων παραγωγής. Η Κοινοτική Πρωτοβουλία ΜΜΕ έχει εξάλλου προβλέψει τη δυνατότητα υποστήριξης της ανάπτυξης δικτύων επιχειρήσεων, φέρνοντας κυρίως σε επαφή τις επιχειρήσεις των περισσότερο προηγμένων περιφερειών με εκείνες των λιγότερο ανεπτυγμένων· συμμετέχει, με τον τρόπο αυτό, στην προσπάθεια για την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Ο προβληματισμός αυτός ταυτίζεται με ένα σημαντικό θέμα της συμβολής ορισμένων χωρών και, κυρίως, της Αυστρίας στο Λευκό Βιβλίο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να βοηθήσει στη διεύρυνση και διάδοση των πρακτικών που έχουν αναπτυχθεί σε ορισμένες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, παραδείγματος χάριν, η δανική κυβέρνηση έχει υποστηρίξει τη συγκέντρωση επιχειρήσεων σε μικρούς ομίλους για να προωθηθεί η εκ μέρους τους χάραξη κοινών στρατηγικών προώθησης στην αγορά, σχεδίασης και διαφήμισης· ομοίως, οι Κάτω Χώρες έχουν υποστηρίξει στις βόρειες επαρχίες το σχηματισμό ομίλων ΜΜΕ για να διευκολύνουν την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της πιστοποίησης σύμφωνα με το πρότυπο EN 29000.

- 2.2.3 Όσον αφορά το άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στις ΜΜΕ, διαπιστώνεται ακόμη η ύπαρξη δυσκολιών λόγω της διοικητικής επιβάρυνσης και της ανάγκης ανεύρεσης αξιόπιστων εταιρών στο κράτος μέλος όπου κατακυρώνεται η σύμβαση. Επιδιώκεται να ληφθούν μέτρα για την καλύτερη εκμετάλλευση των δικτύων BC-NET και BRE με σκοπό τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων. Οι σχέσεις αυτές θα καταστήσουν τις επιχειρήσεις ικανές να ανταποκρίνονται στις προκηρύξεις είτε άμεσα είτε αναλαμβάνοντας υπεργολαβίες. Η πληροφόρηση σχετικά με τις προκηρύξεις αυτές και η διάδοσή τους θα βελτιωθούν χάρη στο σχέδιο SIMAP (Σύστημα πληροφόρησης για τις δημόσιες συμβάσεις)²¹.

²¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο με τίτλο "Η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων της εσωτερικής αγοράς: στρατηγικό πρόγραμμα", COM (93) 632 Τελικό της 22.12.1993, σελ. 42-43.

2.2.4 Εξάλλου, θα πρέπει να αναληφθεί μια ενέργεια ενθάρρυνσης των προσπαθειών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για να επιτύχει η **ομαδοποίησή τους σε δίκτυα παραγωγής ή διανομής**, οργανωμένα και ανταγωνιστικά σε επίπεδα εσωτερικής αγοράς, για παράδειγμα, σύμφωνα με τη στρατηγική που υποστηρίζει τη δράση "Commerce 2000"²². Στόχος θα είναι, για παράδειγμα, η προαγωγή της ικανότητας των εμπορικών ΜΜΕ να αποτελέσουν μέρος δικτύων αγορών που θα διαθέτουν μια δομή λογιστικής υποστήριξης οργανωμένη με τη βοήθεια της πληροφορικής, προσφεύγοντας στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών πληροφόρησης και διαχείρισης καθώς και σε κατάλληλα συστήματα διαχείρισης.

Στο βαθμό, για παράδειγμα, που τα κράτη μέλη θα αναλάμβαναν ορισμένες πρότυπες δοκιμαστικές ενέργειες "Commerce 2000", θα μπορούσε να προβλεφθεί μια συγχρηματοδότηση μέσω της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ΜΜΕ, ειδικότερα στο πλαίσιο της πλευράς του που συνδέεται με την τηλεπληροφορική.

2.2.5 Η **υπεργολαβία** έχει καταστεί στοιχείο - κλειδί για την εξέλιξη των νέων διαβιομηχανικών σχέσεων και διαδραματίζει ολοένα και σημαντικότερο ρόλο για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων μας. Το φαινόμενο αυτό ενισχύεται με την πολιτική "εξωτερίκευσης" που ακολουθείται από τους μεγάλους ομίλους, οι οποίοι συγκεντρώνουν τις προσπάθειές τους στις κύριες δραστηριότητές τους και αναθέτουν στις ΜΜΕ την ανάληψη μεγάλου μέρους της μελετητικής εργασίας, καθώς και της παραγωγής εξαρτημάτων ή και ολόκληρων συστημάτων.

Τα στοιχεία αυτά απαιτούν την εφαρμογή μιας στρατηγικής συνολικής ποιότητας, βελτίωσης και εκσυγχρονισμού των συστημάτων διαχείρισης και των παραγωγικών μηχανισμών.

Θα πρέπει επίσης να προωθηθεί μια στενή συνεργασία μεταξύ εντολέων και υπεργολάβων. Με τον τρόπο αυτό και σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα των πρώτων εμπειριών, θα αυξηθεί η επίδραση της "ανταλλαγής σαλονιών" που διοργανώνονται με βάση την προσφορά των εντολέων και όχι των υπεργολάβων.

Εξάλλου, θα ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ υπεργολαβικών ΜΜΕ κυρίως στους τομείς - κλειδιά, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, ώστε να υπάρξει καλύτερη ανταπόκριση στις σημαντικές μεταβολές που πραγματοποιούνται στους τομείς αυτούς.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει επίσης να τονωθεί η δημιουργία πόλων ανάπτυξης της υπεργολαβίας με βάση την ανάπτυξη της συμπληρωματικότητας μεταξύ περιφερειών που αποτελούν οικονομικές ενότητες. Το πολυετές πρόγραμμα ΜΜΕ, καθώς και οι παρεμβάσεις των διαρθρωτικών ταμείων, θα επιτρέψουν τη συγχρηματοδότηση τέτοιων δράσεων.

²²

Το "Commerce 2000" είναι μια δοκιμαστική δράση για την προώθηση των σχέσεων συνεργασίας μεταξύ των ΜΜΕ με την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης και νέων τεχνολογιών στον τομέα του εμπορίου και της διανομής (ΕΕΕΚ C 277 της 15.10.1993, σελ. 14).

Η υποστήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγραμμάτων δικτύωσης υπεργολαβικών επιχειρήσεων μπορεί να είναι ιδιαίτερα επωφελής, ειδικά για τις μικρές επιχειρήσεις, ώστε να τις βοηθήσει να ανταποκριθούν στα αιτήματα των κυριότερων εντολέων. Οι επιχειρήσεις αυτές θα ενισχυθούν, επίσης, σημαντικά εάν σχηματίσουν ομάδες για την ανάληψη κοινών δράσεων, κυρίως στους τομείς της ποιότητας, της σχεδίασης ή της προώθησης στην αγορά.

Επιπλέον, οι εντολείς θα ζητούν ολοένα και περισσότερο από τους υπεργολάβους τους να συμμορφώνονται προς αυστηρά ποιοτικά κριτήρια. Ένας από τους στόχους προτεραιότητας της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας ΜΜΕ αποσκοπεί στη βελτίωση των συστημάτων παραγωγής και οργάνωσης των ΜΜΕ τόσο από την άποψη της εισαγωγής μιας στρατηγικής συνολικής ποιότητας όσο και από πλευράς συνεργασίας.

2.3. Υποστήριξη για τη βελτίωση της ποιότητας της διοίκησης των επιχειρήσεων

Διαπίστωση

Στις ΜΜΕ αποτελεί γεγονός ότι οι περισσότερες διαχειριστικές εργασίες εκτελούνται από τον επιχειρηματία μολονότι αυτός δεν διαθέτει πάντα τα κατάλληλα προσόντα. Συνεπώς, η βελτίωση των ικανοτήτων των επιχειρηματιών, είτε στη φάση της προετοιμασίας για τη δημιουργία μιας επιχείρησης είτε για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών των ΜΜΕ, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της διατήρησης της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και συνεπώς της ικανότητάς τους να διαθέτουν, σε μακροπρόθεσμη βάση, θέσεις απασχόλησης.

Δράσεις

2.3.1 Η αποτελεσματικότητα των δράσεων που έχουν ήδη αναληφθεί στον τομέα αυτό θα μπορούσε να αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό εάν μια συντονισμένη δράση όλων των ενδιαμέσων έδινε έμφαση σε ορισμένα βασικά ζητήματα, ώστε ο διευθύνων μια ΜΜΕ να συνειδητοποιήσει τις απαραίτητες αλλαγές στο έργο του.

Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να δεσμευτεί σε αυτή την εργασία όλο το δυναμικό που υπάρχει μεταξύ των ενδιαμέσων των επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε επίσης να εξετάσει τις δυνατότητες βελτίωσης της προσφοράς συμβουλών προς τις επιχειρήσεις, σε ό,τι αφορά διάφορες πλευρές της τρέχουσας διαχείρισης, καθώς και τη χρησιμότητα θέσπισης ενός ευρωπαϊκού προτύπου που να καθορίζει τα ποιοτικά κριτήρια στα οποία θα πρέπει να συμμορφώνονται οι σύμβουλοι που επιθυμούν να συμμετάσχουν στα κοινοτικά προγράμματα.

Το πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας ΜΜΕ έχει ως βασικό άξονα τις άυλες επενδύσεις και μπορεί υποστηρίξει ενεργά την απόκτηση κατάλληλων επαγγελματικών προσόντων από τα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων.

2.3.2 Μια άλλη συγκεκριμένη δράση είναι η υποστήριξη των επιχειρήσεων που επιθυμούν να ακολουθήσουν πορεία ανάπτυξης. Η παροχή εξωτερικής εμπειρογνωμοσύνης είναι, στην περίπτωση αυτή, απαραίτητη, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών δυσχερειών από πλευράς οργάνωσης και βιομηχανικής και οικονομικής διαχείρισης. Θα πρέπει κατ'αρχάς να εντοπιστούν οι επιχειρήσεις μέσω μιας μεθοδολογίας που θα βασίζεται κυρίως σε οικειοθελή εκδήλωση ενδιαφέροντος και κατόπιν να ενισχυθούν οι προσπάθειές τους για εκσυγχρονισμό και καινοτομία.

Η μέθοδος EUROMANAGEMENT, που εφαρμόζεται από την Επιτροπή, στηρίζεται στη παρέμβαση ειδικευμένων συμβούλων σε ένα δείγμα επιχειρήσεων που διαπνέονται από την επιθυμία για διεθνική τεχνολογική συνεργασία. Η μεθοδολογία παρέμβασης αναπτύσσεται από ένα γενικό συντονιστή ο οποίος εξασφαλίζει την παρακολούθηση και τον ποιοτικό έλεγχο της εργασίας των συμβούλων, σε επαφή με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Αυτός ο έλεγχος ποιότητας επιτρέπει να αναγνωριστεί στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις η ικανότητά τους να συμμετάσχουν σε εθνικά ή κοινοτικά προγράμματα E&TA.

Ένα σχέδιο του ίδιου τύπου αναπτύχθηκε ήδη για τις πτυχές που σχετίζονται, ειδικότερα, με την ποιότητα και την πιστοποίηση, ενώ θα μπορούσε να αναπτυχθεί, ενδεχομένως, σχετικά με το περιβάλλον.

Εξάλλου, ορισμένες πρότυπες δοκιμαστικές δράσεις που προωθήθηκαν από την Επιτροπή - όπως το πρόγραμμα PLATO που αναπτύχθηκε στο Βέλγιο, το οποίο θέτει τη συνεργασία των επιχειρήσεων στην υπηρεσία της ανάπτυξης - θα μπορούν επίσης να διευρυνθούν επωφελώς σε εθνικό επίπεδο, ώστε να εξευρεθούν οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να αναπτυχθούν και να υποστηριχθούν οι προσπάθειές τους με δραστηριότητες συνδρομής και παρακολούθησης στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν και μεγάλες επιχειρήσεις.

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία MME είναι ιδιαίτερα προσαρμοσμένη για να υποστηρίξει τις προσπάθειες των MME που επιθυμούν να ακολουθήσουν μια στρατηγική ανάπτυξης που θα ενσωματώνει την ποιότητα της διαχείρισης και της παραγωγής, συμπληρώνοντας μια σειρά μέτρων υπέρ των MME που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των κοινοτικών πλαισίων στήριξης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να υποστηρίξει δράσεις αυτού του τύπου, στο μέτρο που τα κράτη μέλη τις συμπεριλάβουν στις προτάσεις τους, είτε στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων είτε μέσω συνολικών επιδοτήσεων υπέρ εξειδικευμένων ενδιαμέσων, και να διατηρήσει, στη συνέχεια, μια λειτουργία συντονισμού και "εμφύχωσης" των δικτύων διεθνούς χαρακτήρα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το παρόν Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας αποσκοπεί στο να συγκεντρώσει τις διάφορες πρωτοβουλίες σε ένα συνολικό πλαίσιο για να εξασφαλίσει τη συνεκτικότητα και την προβολή τους. Προτείνει μια ενισχυμένη εταιρική σχέση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη των ΜΜΕ μερών - σε κοινοτικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο - ώστε να επιτευχθεί μια μεγαλύτερη σύγκλιση των εν λόγω δράσεων. Η εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Προγράμματος, στο πλαίσιο της παγίωσης του Λευκού Βιβλίου, θα συμβάλει στην επιστροφή στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα συγχρόνως με τη βελτίωση της κατάστασης της απασχόλησης. Για το σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προσπαθήσει να εμψυχώσει, να ανανεώσει και να συμπληρώσει τη δέσμη των υφιστάμενων δράσεων σε μια νέα μορφή εταιρικής σχέσης.

Αυτή η εταιρική σχέση απαιτεί μια στενά συντονισμένη δράση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των εθνικών αρχών και του συνόλου των ενδιαμέσων, είτε πρόκειται για εργοδοτικές ή επαγγελματικές ομοσπονδίες είτε για ειδικούς στην παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις, ώστε να επιτευχθεί αυτός ο κοινός στόχος που είναι η κινητοποίηση των ΜΜΕ ως σημαντικότερου "κοιτάσματος" δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Είναι όντως ουσιαστικής σημασίας η κινητοποίηση του συνόλου των δυνάμεων και των μέσων για την εξασφάλιση της επιτυχίας ενός Ολοκληρωμένου Προγράμματος που στηρίζεται τόσο στις συντονισμένες πρωτοβουλίες που θα πρέπει να αναληφθούν από κοινού για την ενίσχυση της σύγκλισης των μέτρων υπέρ των ΜΜΕ όσο και στην αποτελεσματικότητα της συμβολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω όλων των δυνατοτήτων της για δράση, χωρίς να απαιτούνται συμπληρωματικές δημοσιονομικές πιστώσεις.

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΟΣ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΜΜΕ**

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ολοκληρωμένο πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ.

2. ΣΧΕΤΙΚΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Βλ. σημείο 7.2. παρακάτω.

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και, ιδίως, το άρθρο 130.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

4.1. Ειδικοί στόχοι της δράσης:

Στο πλαίσιο της προβληματικής για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση, που έχει προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και διαπιστώνοντας ότι το κύριο δυναμικό απασχόλησης κατά τη δεκαετία του 90 βρίσκεται στο επίπεδο των ΜΜΕ οι οποίες πρέπει, όμως, να αντιμετωπίσουν πολλές προκλήσεις για να μπορέσουν να εκμεταλλευτούν πλήρως τις δυνατότητές τους, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα ανέλαβαν αποφασιστική δέσμευση για τη λήψη ειδικών μέτρων υπέρ των ΜΜΕ κατά τους τελευταίους 18 μήνες.

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα αποσκοπεί, λαμβάνοντας υπόψη τα γεγονότα αυτά και τηρώντας απόλυτα τις χρηματοοικονομικές προοπτικές, στην παρεμβολή ενός συνόλου μέτρων τα οποία περιγράφονται παρακάτω, στο πλαίσιο μιας συντονισμένης προσέγγισης για να συμπεριληφθούν οι δραστηριότητες που διεξάγονται σε μικροοικονομικό επίπεδο στους μακροοικονομικούς προσανατολισμούς του Λευκού Βιβλίου.

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα θα πρέπει, έτσι, να οριζείται στην παγίωση των στόχων που περιλαμβάνονται στο Λευκό Βιβλίο, τόσο τους βραχυπρόθεσμους (προοδικορισμώς και μείωση των φορολογικών, κοινωνικών, διοικητικών, χρηματοοικονομικών ή άλλων περιορισμών που εμποδίζουν την ίδρυση ή τη διατήρηση των ΜΜΕ, καθώς και βελτίωση της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων) όσο και τους μεσοπρόθεσμους (υποστήριξη της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, βελτίωση της ποιότητας της διοίκησης, υποστήριξη της ανάπτυξης των επιχειρήσεων με μεγάλο αναπτυξιακό δυναμικό, καθώς και της αύξησης της απασχόλησης στις ΜΜΕ του τομέα των υπηρεσιών).

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα προβλέπει, για την επίτευξη των στόχων αυτών, στο πλαίσιο μιας ενισχυμένης εταιρικής συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην ανάπτυξη των ΜΜΕ μερών, δύο είδη δράσης:

Α) μέτρα για την καλύτερη αμοιβαία ενημέρωση των κρατών μελών και τον συντονισμό μεταξύ τους, σε περίπτωση που αυτό είναι αναγκαίο, όσον αφορά:

- τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων μέσω της διοικητικής απλούστευσης, με στόχο την ελάφρυνση των επιβαρύνσεων των επιχειρήσεων και την ελευθέρωση του δυναμικού τους για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- την τόνωση των μέτρων υποστήριξης των επιχειρήσεων που υπάρχουν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

Β) προσδιορισμός της συμβολής που προτίθεται να παράσχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων, τόσο όσον αφορά το νομικό και φορολογικό τους περιβάλλον, όσο και ορισμένα αμεσότερα μέτρα στήριξης, μέσω ολόκληρου του φάσματος πολιτικών και δράσεων που διεξάγει βάσει των διαφόρων διατάξεων της Συνθήκης.

Οι προτεινόμενες δράσεις εντάσσονται, κυρίως, στο πλαίσιο των παρακάτω αποφάσεων και ψηφισμάτων:

- πρωτοβουλία για την ανάπτυξη και πρόταση δημιουργίας ευρωπαϊκού ταμείου επενδύσεων (ΕΤαΕ) που αποφασίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου το Δεκέμβριο του 1992.
- πολυετές πρόγραμμα υπέρ των επιχειρήσεων, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 14 Ιουνίου 1993.
- απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπενχάγης για την αύξηση των μέσων του προσωρινού μηχανισμού δανείων της ΕΤΕπ, που εγκρίθηκε στο Εδιμβούργο.
- ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 1993 για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και, ιδιαίτερα, των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας, καθώς και για την αύξηση της απασχόλησης.
- Λευκό Βιβλίο για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση που υπέβαλε η Επιτροπή στα τέλη του 1993.
- συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου 1993, καθώς και άλλων μέτρων για τη συγκεκριμένη εφαρμογή τους και ιδίως:
- απόφαση για τη χορήγηση δανείων της ΕΤΕπ, με επιδότηση επιτοκίου
- απόφαση της Επιτροπής του Φεβρουαρίου του 1994 για την έναρξη κοινοτικής πρωτοβουλίας υπέρ των ΜΜΕ, καθώς και της πρωτοβουλίας ADAPT η οποία αποσκοπεί σε μεγάλο βαθμό στην κάλυψη των αναγκών των ΜΜΕ.

4.2. Λιάρχεια:

1994-1999

4.3. Πληθικιμός τον οποίο αφορά η δράση:

Κράτη μέλη, περιφερειακές και τοπικές αρχές, επιχειρήσεις (ιδίως οι ΜΜΕ), προξενικές αρχές κ.τ.λ.

5. **ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ:**

5.1. ΜΥΔ

5.2. ΔΠ

5.3. Είδος των προβλεπόμενων εσόδων:

Χωρίς αντικείμενο

6. **ΕΙΔΟΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ**

Οι τρόποι παρέμβασης προβλέπονται σύμφωνα με τις λεπτομέρειες του κάθε μέτρου του σημείου 7.2.

7. **ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ**

7.1. Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσης:

Το παρόν ολοκληρωμένο πρόγραμμα δεν προβλέπει νέα επιβάρυνση του προϋπολογισμού.

7.2. Κατανομή στα στοιχεία της δράσης:

Το παρόν ολοκληρωμένο πρόγραμμα δεν προβλέπει συμπληρωματική επιβάρυνση του προϋπολογισμού και εντάσσεται στο πλαίσιο των δημοσιονομικών προοπτικών 1993-99. Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα αφορά, επίσης, ορισμένα αμεσότερα μέτρα στήριξης που λαμβάνονται μέσω ολόκληρου του φάσματος των πολιτικών ή δράσεων που διεξάγονται βάσει των διαφόρων διατάξεων της Συνθήκης και, ειδικότερα, τα μέτρα που αναφέρονται παρακάτω, με ένδειξη των μέσων που προβλέπονται στις αποφάσεις και στις δημοσιονομικές προοπτικές 1993-99:

Πολυετές πρόγραμμα ΜΜΕ 1993-96: 112,2 εκατ. ECU

Πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας ΜΜΕ 1994-99: 1000 εκατ. ECU

Πρόγραμμα κοινοτικής πρωτοβουλίας ADAPT 1994-99: πολλοί στόχοι που αφορούν τις ΜΜΕ στο πλαίσιο συνολικού προϋπολογισμού ύψους 1.400 εκατ. ECU.

Συνολικά δάνεια ΕΤΕπ: 1000 εκατ. ECU για την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ

Επιδοτήσεις επιτοκίου (2%): 90 εκατ. ECU για το 1994 και το 1995

ΕΤΑΕ: 2 διευκ. Ε.Σ.Υ. εγγυητικών κεφαλαίων, ενώ προκηρύσσεται και άμεσες συμμετοχές

Πρόγραμμα πλαίσιο Ε&ΤΑ 1995-1999: πολλοί στόχοι που αφορούν τις ΜΜΕ στο πλαίσιο των ειδικών προγραμμάτων και των μέσων εφαρμογής τους

Διαρθρωτικά ταμεία 1994-1999: πολλοί στόχοι που αφορούν τις ΜΜΕ στο πλαίσιο των κοινοτικών πλαισίων στήριξης (ΚΠΣ) και των επιχειρησιακών προγραμμάτων

7.3. Λειτουργικές δαπάνες μελετών, συνεδριάσεων εμπειρογνημόνων κ.τ.λ. που περιλαμβάνονται στο μέρος Β:

Χωρίς αντικείμενο

7.4. Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων:

Χωρίς αντικείμενο

8. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης προβλέπονται για κάθε ένα από τα μέτρα που περιγράφονται στο σημείο 7.2.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ/ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1. Ειδικοί και ποσοτικοί στόχοι της δράσης, πληθυσμός που αφορούν:

Το ολοκληρωμένο πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ, που έχει ως στόχο τη συγκέντρωση των διαφόρων πρωτοβουλιών σε ένα γενικό πλαίσιο, αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για την ενίσχυση της συνεκτικότητας και τη βελτίωση της προβολής των πρωτοβουλιών αυτών. Για να επιτευχθεί η μεγαλύτερη σύγκλιση των εν λόγω δράσεων προτείνεται μια ενισχυμένη εταιρική συνεργασία μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων σε κοινοτικό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο μερών η οποία δεν προβλέπει, εξάλλου, καμία ίδια δημοσιονομική επιβάρυνση.

9.2. Αιτιολόγηση της δράσης:

Έχοντας υπόψη τους στόχους που περιγράφηκαν στο σημείο 3, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το ολοκληρωμένο πρόγραμμα δεν αποσκοπεί στο να αντικαταστήσει τις διάφορες δράσεις που διεξάγονται σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο, ούτε στο να παρέμβει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τις διάφορες δράσεις. Προτείνει, απεναντίας, την κινητοποίηση των μεμονωμένων συμβολών και των προσανατολισμό τους έτσι ώστε να επιτευχθεί αυξημένη αποτελεσματικότητα, μέσω του προσδιορισμού και της ανταλλαγής των καλύτερων πρακτικών, καθώς και μέσω της καλύτερης προβολής και της βελτίωσης του περιγράμματος των διεξαγόμενων υπέρ των επιχειρήσεων δράσεων.

- Δαπάνη: Χωρίς αντικείμενο

- Παράγωγα αποτελέσματα:

Εξασφαλίζοντας την ενίσχυση της συνέχειας των διεξαγόμενων από τα διάφορα μέρη δράσεων, το ολοκληρωμένο πρόγραμμα αναμένεται να επιτρέψει ιδίως στις ΜΜΕ να αντιμετωπίσουν καλύτερα τις προκλήσεις που τους παρουσιάζονται, να κατανοήσουν την προβληματική της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και να ενισχύσουν το σημαντικό δυναμικό δημιουργίας θέσεων απασχόλησης που διαθέτουν.

9.3. Αξιολόγηση:

Προβλέπεται αξιολόγηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες του κάθε μέτρου του σημείου 7.2.

ISSN 0254-1483

COM(94) 207 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

08

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-94-223-GR-C

ISBN 92-77-69276-6

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Luxembourg